

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MAJETKOVÁ KRIMINALITA NA ÚZEMÍ MĚSTA PLZNĚ

Autor práce: Vladimíra Pechmanová, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: prezenční
Vedoucí práce: JUDr. Květuše Kondrysová
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně. Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Květuše Kondrysové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

PECHMANOVÁ, V. *Majetková kriminalita na území města Plzně: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2013. 79 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Květuše Kondrysová.

Klíčová slova: krádež, kriminalistické stopy, majetková trestná činnost, ohledání místa činu, prevence

Práce pojednává o problematice majetkové trestné činnosti na území města Plzně. Hlavním cílem práce je vysvětlení základních pojmů a příčin majetkové kriminality. Práce pomocí metody popisu uvádí vybrané majetkové trestné činy, důvody páchání, ohledání a práci na místě činu, kriminalistické stopy, vyšetřování a prevenci majetkové kriminality. Výskyt majetkové kriminality na území města Plzně je zjištěn komparativní metodou policejních statistik. V práci je použito dotazníkové šetření, které se zaměřuje na zkušenosti občanů s touto kriminalitou. Dalším cílem je navržení opatření ke zvýšení situační prevence ve městě, a následného snížení majetkové kriminality na tomto území.

ABSTRACT

PECHMANOVÁ, V. *Property crime of Pilsen: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2013. 79 p. Supervisor: JUDr. Květuše Kondrysová.

Key words: theft, forensic traces, property crime, crime scene investigation, prevention

This bachelor thesis deals with the problems of property crime in the city of Pilsen. The main aim of this work is to explain basic terms and causes of property crime. Work using the description lists the selected property crimes, reason of committing, examination and work of crime scene, forensic traces, investigation and prevention of crime against property. The incidence of property crime in the city of Pilsen is detected by comparative police statistics. The bachelor thesis used a questionnaire survey, which focuses the experiences of people with this crime. Another objective is to devise measures to increase situational prevention in the city, and the reduction in property crime in this area.

Obsah

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	10
2 VYBRANÉ TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU	12
2.1 Krádež.....	14
2.1.2 Skutková podstata a škoda	14
2.2 Zpronevěra.....	14
2.2.2 Skutková podstata a škoda	15
2.3 Zatajení věci	15
2.3.1 Právní úprava občanského zákoníku.....	16
2.3.2 Skutková podstata a škoda	16
2.4 Poškození cizí věci	17
2.4.1 Právní úprava občanského zákoníku.....	17
2.4.2 Skutková podstata a škoda	18
3 DŮVODY PÁCHÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ PROTI MAJETKU	19
3.1 Majetková kriminalita mládeže	19
3.2 Majetková kriminalita cizinců	20
3.3 Majetková kriminalita závislých osob na omamných či psychotropních látkách	21
3.4 Recidivisté	21
4. OHLEDÁNÍ MÍSTA ČINU	23
4.1 Pojem ohledání	23
4.2 Ohledání místa činu	23
4.3 Zásady ohledání.....	25
4.4 Algoritmus postupu ohledání.....	26
5 KRIMINALISTICKÉ STOPY.....	27
5.2 Daktyloskopie	28
5.2.1 Vyhledání a zajištění stop	29
5.3 Trasologie	30
5.3. Vyhledávání a zajišťování trasologických stop	31
5.4 Pachové stopy	32
5.4.1 Vyhledání a zajišťování pachových stop	33

5.5	Mechanoskopické stopy	34
5.5.1	Vyhledávání a zajišťování mechanoskopických stop	35
6	METODIKA VYŠETŘOVÁNÍ.....	36
6.1	Způsoby páchání	37
6.2	Metodika vyšetřování krádeží	37
6.3	Metodika vyšetřování krádeží vozidel.....	40
6.4	Metodika vyšetřování podvodů	42
7	PREVENCE MAJETKOVÉ KRIMINALITY	44
7.1	Městský kamerový dohlížecí systém v Plzni (MKDS)	44
7.2	Projekt Bezpečné město.....	45
8	STATISTIKY MAJETKOVÉ KRIMINALITY	48
9	VÝZKUM.....	60
10	NÁVRH PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ	66
	ZÁVĚR.....	67
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	69
	SEZNAM GRAFŮ.....	73
	SEZNAM PŘÍLOH	74

ÚVOD

Majetková kriminalita je aktuálním tématem v celé České republice, tak i na území města Plzně. Majetková kriminalita představuje v České republice trvale zhruba dvě třetiny registrované kriminality, proto je tato práce výhradně zaměřena na majetkovou kriminalitu. Toto téma je pak teritoriálně zaměřené na město Plzeň. Práce bude zaměřena nejvíce na trestný čin krádeže, který je na území města Plzně nejčastější, a to v podobě prostých krádeží, a to zejména krádeží v obchodních centrech, krádeží osobních věcí, tak krádeže vloupáním motorových vozidel, do bytů, apod. Negativním jevem je, že se v dnešní době krádež bere za normální jev, jelikož se skoro každý s tímto protiprávním jednáním již setkal, ať už osobně, nebo z doslechu. V dnešní uspěchané době jsou lidé lhostejní a sobečtí. Jestliže se někdo zmíní, že se stal obětí majetkové trestné činnosti, konkrétněji tedy krádeže, tak ve většině případů okolí není vůbec překvapené, nebo řečeno s nadsázkou šokované, protože je krádež brána za předpokládanou součást dnešního života, i když ji můžeme pokládat za sociálně patologický jev, který je pro společnost nežádoucí.

Tato problematika sahá do dávné historie, kdy lidé začali vlastnit majetek, tudíž se i začali dopouštět protiprávního jednání. V současnosti má každý z nás právo vlastnit majetek, což zaručuje Listina základních práv a svobod (čl. 11), kdežto v minulosti měli právo vlastnit majetek jen ti, kteří byli v hierarchii na vrcholu. Častěji se pachatelé dopouští přestupku krádeže, protože odcizené zboží nepřesáhne částku pěti tisíc korun. Z vlastní zkušenosti mohu říct, že si jsou pachatelé tohoto vědomi, a účelně neodcizují zboží nad tuto hranici trestní škody. Za zmínku také jistě stojí, že mnoho protiprávního jednání zůstává latentním, to je protiprávní jednání, které nebylo z nějakého důvodu ohlášené na Policii České republiky, či na Městskou nebo obecní policii. Počet krádeží stále roste, jelikož se vyrábí kvalitnější a modernější zboží, a lidé jsou neopatrní na své věci, a nechrání si dostatečně svůj majetek, tudíž roste i poptávka po požadovaných věcech, a pachatelé mají nespočetně příležitostí k páchání majetkové trestné činnosti. Jelikož se tato problematika nelze úplně vymístit, je zapotřebí, aby se uskutečňovaly další kroky do budoucna v podobě preventivních či represivních opatření, aby se tato kriminalita snižovala.

Práce se dále zabývá trestným činem zpronevěrou, zatajení cizí věci, poškození cizí věci, a v kapitole metodika vyšetřování charakterizuje další častý trestný čin, a to podvod. Také bude

charakterizovat důvody páchaní této kriminality a její pachatelé, kterými jsou pachatelé všech věkových kategorií, včetně dětí.

Při spáchání trestného činu majetkové kriminality vždy vzniknou kriminalistické stopy, ať už paměťové nebo materiální, proto je tento okruh též zahrnut v práci. Kriminalistické stopy jsou sami o sobě velmi rozsáhlým tématem, proto jsem vybrala pouze některé, které práce bude definovat. Také stojí za zmínku v rámci problematiky této kriminality samotné vyšetřování těchto trestných činů, a nesmíme opomenout její prevenci.

Bakalářská práce vychází ze zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, statistik Policejního prezidia ČR – Statistiky Městského ředitelství policie Plzeň, odborné literatury, a v neposlední řadě internetových serverů.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je charakterizování majetkové trestné činnosti, a porovnání majetkové trestné činnosti v posledních pěti letech na území města Plzně, a to konkrétně rok 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013. Porovnávány jsou jednotlivé vybrané městské obvody, které jsou vybrané pro četnost majetkové kriminality. Dále je porovnáván nápad majetkové kriminality oproti ostatním, a v neposlední řadě je srovnáván nejčastější trestný čin na území města za posledních pět let, a to krádež. Kromě toho jsou v rámci dotazníkového šetření zjišťovány zkušenosti a názory respondentů s majetkovou kriminalitou. Dotazníkové šetření obsahuje otevřené, uzavřené i polootevřené otázky.

Dalším cílem je navržení preventivního opatření, které by vedlo ke snížení majetkové trestné činnosti na území města Plzně.

První kapitola charakterizuje vybrané trestné činy proti majetku dle současné právní úpravy v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Těmito vybranými trestnými činy v této práci jsou krádež, zpronevěra, zatajení cizí věci a poškození cizí věci. U jednotlivých trestných činů je definována skutková podstata trestných činů a škoda. Trestný čin zatajení věci a poškození cizí věci obsahuje navíc právní úpravu občanského zákoníku, jelikož v letošním roce vznikl nový občanský zákoník, a z toho důvodu je v práci porovnávána úprava těchto trestných činů.

Druhá kapitola charakterizuje pachatele, kteří nejčastěji páchají majetkovou trestnou činností. Jsou zde uvedeny důvody páchaní jejich protiprávního jednání, a také jako u předchozí kapitoly, údaje získané ze statistik Policejního prezidia - Městského ředitelství policie Plzeň.

Kapitola s názvem Ohledání místa činu líčí pojem ohledání místa činu, charakterizuje účel ohledání místa činu, a jeho zásady.

Čtvrtá kapitola nazvaná Kriminalistické stopy definuje vybrané druhy kriminalistických stop, které jsou vybrané z důvodu četnosti výskytu u majetkové kriminality. V této kapitole práce charakterizuje konkrétně daktyloskopii, trasologii, odorologii a mechanoskopii. Rovněž je zde uvedené vyhledávání těchto stop a následné zajišťování.

Kapitola nazvaná Metodika vyšetřování přibližuje a hodnotí současné kriminalistické metody vyšetřování majetkové kriminality, a to zejména metodiku vyšetřování krádeží, krádeží motorových vozidel a podvodů.

Další kapitola analyzuje současnou situační prevenci na území města Plzně. Na prevenci se v tomto městě podílí zejména městský kamerový dohlížecí systém města, a dále projekt

Bezpečné město, který vznikl v roce 2009 a je výrazným pomocníkem v boji proti majetkové kriminalitě. Jsou zde uvedeny ukázky aplikace v praxi tohoto projektu, kdy jsou pro příklad znázorněny příspěvky od občanů města, kteří se díky tomuto projektu podílejí na potírání majetkové trestné činnosti ve městě.

Kapitola nazvaná Statistika analyzuje pomocí komparativní metody nápadu majetkové trestné činnosti na území města Plzně. Analyzuje majetkovou trestnou činnost k celkově páchané trestné činnosti, a rovněž obsahuje komparativní metodu jednotlivých vybraných městských obvodů.

Předposlední kapitola s názvem Výzkum obsahuje výsledky dotazníkového šetření. Zjišťuje osobní zkušenosti respondentů, kteří dovršili věku 15 ti let až 46 ti let a více. Taktéž zjišťuje příčiny páchaní majetkové kriminality, a osobní názory na možná preventivní opatření, která by vedla ke snížení majetkové kriminality, a dále zjišťuje osobní pohled na místa, kde je podle respondentů nejčtenější majetková kriminalita. Je pravděpodobné, že se většina dotazovaných respondentů nepřiznává k páchaní majetkové trestné činnosti v jejich minulosti, proto na zmíněnou otázku není kladen velký důraz.

Poslední kapitola přináší návrh preventivního opatření, které by vedlo ke snížení majetkové trestné činnosti na území města Plzně.

Hypotézy, které jsou pro práci výchozí, můžeme formulovat takto:

- 1) Předpoklad, že majetková trestná činnost na území města Plzně neklesá.
- 2) Předpoklad, že největší nápad majetkové kriminality je soustředěn ve středu města.
- 3) Předpoklad, že na území města Plzně je nejčtenější krádež prostá.

2 VYBRANÉ TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

Jedním z nejstarších zákonů, které postihovali majetkové přečiny a chránili majetek a majetkové vztahy byly zákony Chammurapiho, nebo-li Chammurapiho zákoník či kodex, které jsou zachovány dodnes. Chammurapi byl významný vladař a král Babylonu v 18. století př.n.l. Jeho zákoník byl rozdělen na dvě hlavní části. První, která chránila veřejný pořádek, palác, chrám ale i obyvatelstvo, oproti druhé, která se dotýkala občanů, jejich majetku, rodiny, manželství apod. V první části se k majetku vázaly paragrafy 6 až 8, které chránili majetek chrámu, paláce a muškéna, tz. osoby, která pracovala v paláci, na chrámové půdě nebo se jednalo o řemeslníka. V hierarchii rozlišení obyvatelstva na skupiny byli muškéni ve skupině druhé, a to pod skupinou první, což byli plnoprávní svobodní občané, tzv. awilové, a nad skupinou třetí, což byli otroci. §6 jestliže někdo ukradl boží majetek nebo majetek paláce, bude potrestán smrtí. Dále § 14 trestal únos dítěte, dítě se bralo jako majetek rodičů a trest udělený pachateli byla smrt. § 22 upravoval vloupání, které se též trestalo smrtí, §§ 108-109 trestem je smrt pro šenkýřku za podvod, lichvu aj. Tresty měly působit na občany hlavně odstrašujícím způsobem.¹ Chammurapi je proslavený známou zásadou „Oko za oko, zub za zub,“ tato zásada je obsažena v Chammurapiho zákoníku v § 196 „*Jestliže plnoprávní občan vyrazil oko plnoprávnímu občanu, vyrazí mu oko,*“ §200 „*jestliže plnoprávní občan vyrazil zub plnoprávního občana, sobě rovného, vyrazí mu zub*“²

V minulosti trestního práva v České republice se upravil a změnil trestní zákon č. 140/1961 Sb., který upravoval majetkové trestné činy, a to v hlavě deváté, oproti tomu zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TZ“), který je platný od 1. 1. 2010 upravuje totožně jako trestní zákon majetkové vztahy, ale v hlavě páté, kde jsou vymezeny jednotlivé trestné činy, respektive jejich znaky, kterými se trestné činy od sebe odlišují. Hlava pátá chrání majetek, vlastnická práva a užívání nebo držení věci. Bakalářská práce bude zejména charakterizovat vybrané trestné činy, a to krádež (§205), zpronevěru (§206), zatajení cizí věci (§219) a poškození cizí věci (§228). Majetková trestná činnost je jedna z nejčetnější trestné činnosti, což vyplývá i ze statistik, kdy v minulém roce ve vybraných městských částí města Plzně majetková kriminalita představovala 67% z celkového nápadu kriminality na tomto území.

¹ KLÍMA, Josef. *Nejstarší zákony lidstva: Chammurapi a jeho předchůdci*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1979, s. 119-

² KLÍMA, Josef. *Nejstarší zákony lidstva: Chammurapi a jeho předchůdci*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1979, s. 138.

Majetková trestná činnost je z hlediska kriminalistické taktiky rozdělena na kapesní krádeže, krádeže vloupáním a ostatní krádeže. A dále na podvody, zpronevěry, a jiné. U krádeže si pachatel danou věc přisvojí tím, že se jí zmocní, kdežto u zpronevěry si pachatel přisvojí cizí věc, která mu byla vlastníkem té věci svěřena. U podvodu pachatel uvede v omyl poškozeného. Podvodu se blíží lichva, které se pachatel dopouští tím, že využije něčí nouze, nebo nezkušenosti apod. Dále se dělí podle objektu napadení, a to na trestnou činnost, která směřuje proti majetku právnických osob, jako jsou například restaurace, kanceláře, nebo proti majetku fyzických osob, čímž máme na mysli byty, chaty, rodinné domy. A též na objekty, které jsou ve vlastnictví státu.³

U majetkové trestné činnosti je důležité zmínit výši škody, kterou se odlišuje majetkový trestný čin od přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.⁴ Výše škody majetkového trestného činu je škoda, kterou můžeme vyjádřit v penězích, kdy u většiny majetkových trestných činů je způsobená škoda nikoli nepatrná. Podle TZ je výše škody rozdělena, a to v § 138 odst. 1⁵:

„nepatrná škoda – škoda dosahující částky méně než 5 000 Kč

škoda nikoli nepatrná – škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč

škoda nikoli malá – škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč

větší škoda – škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč

značná škoda – škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč

škoda velkého rozsahu – škoda dosahující částky nejméně 5 000 000 Kč“

³ CHMELÍK, J. *Rukověť kriminalistiky*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. s. 354-356.

⁴ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích. In. *Přestupky a další správní delikty*. 2012, částka 165, s. 27.

⁵ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 42.

2.1 Krádež

Krádeže jsou jedny z nejčtetnějších trestných činů v současnosti, a tento trestný čin je obsažen v § 205 TZ. Krádeže dělíme na krádeže prosté anebo krádeže vloupáním. V loňském roce ve vybraných městských částí města Plzně bylo spácháno 2 435 krádeží, a krádeží vloupáním 1 522 trestných činů. Celkem bylo odcizeno 164 motorových vozidel a 191 jízdních kol.

2.1.2 Skutková podstata a škoda

Objektem je ochrana vlastnictví a užívání či držení věci. Objektivní stránkou je přisvojení si cizí věci pachatelem, a způsobí škodu nikoliv nepatrnou, nebo čin spáchá vloupáním, bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, dále čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo sin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob. Subjektem trestného činu krádeže může být kdokoliv a subjektivní stránkou je úmyslné jednání, nebo-li úmysl přisvojit si věc či úmysl vloupat se. Při kvalifikaci trestného činu krádeže musí pachatel způsobit škodu nikoliv nepatrnou.⁶ Hranice výše škody se upravila v roce 2002, kdy se zvýšila hranice trestnosti hmotné škody způsobené krádeží, a to z částky 2000,- Kč na 5000,- Kč. U krádeže jde vždy o věc cizí, čímž je myšleno, že vlastník věci se nedopustí krádeže odcizením vlastní věci.⁷ Jestliže pachatel způsobí větší škodu tím, že si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní anebo byl za tento čin v třech posledních letech potrestán či odsouzen bude potrestán peněžitým trestem nebo odnětím svobody na jeden rok až pět let, a odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, jestliže tak způsobí škodu velkého rozsahu.⁸

2.2 Zpronevěra

Tento trestný čin je uveden v § 206 TZ. Zpronevěrou se rozumí přisvojení si cizí věci nebo jiné majetkové hodnoty, která mu byla svěřena, a zároveň způsobení škody nikoliv

⁶ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 57.

⁷ MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminalita etnických menšin a cizinců: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci), s. 23.

⁸ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 57.

nepatrné.⁹ Výklad majetkové hodnoty je obsažen v § 134 TZ, kde je stanoveno, že majetkovou hodnotou se rozumí majetkové právo nebo jiná penězi ocenitelná hodnota, která není věcí. Osoba, která věc svěřila, nemusí být vlastníkem věci a svěřením je odevzdání věci osobě, která s věcí specifickým způsobem bude nakládat.¹⁰ Nejvíce spáchaných zpronevěr na území města Plzně bylo v posledních 5 ti letech v roce 2012, kdy podle statistik zde bylo zaznamenáno 37 zpronevěr, a nejméně v roce 2010, to bylo těchto skutků zaznamenáno 9.¹¹

2.2.2 Skutková podstata a škoda

Objektem jsou vlastnická práva, a předmětem svěřená cizí věc nebo jiná majetková hodnota. Objektivní stránkou je přisvojení si svěřené cizí věci či jiné majetkové hodnoty. Subjektem je osoba, které byla věc svěřena a dále si věc neoprávněně přisvojí a subjektivní stránkou je rovněž úmyslné jednání, při čemž úmysl vznikne obvykle později. Při kvalifikaci trestného činu zpronevěry musí pachatel způsobit škodu rovněž jako u krádeže, a to škodu nikoliv nepatrnou. Totožně bude pachatel potrestán, jestliže způsobí větší škodu či škodu velkého rozsahu jako je uvedeno u krádeže.¹²

2.3 Zatajení věci

Trestný čin zatajení věci je obsažen § 219 TZ. Tento trestný čin spočívá v nalezení cizí věci a následném přisvojení či držení, ale je zde možné, že se pachatel zmocní věci v omylu a následně její držení zatají.¹³ Zatajení věci tedy nelze spáchat na věci vlastní nebo věci svěřené. Pro trestný čin zatajení věci je nutné, aby věc byla mimo moc vlastníka, čímž je myšlena věc ztracená. Nejčastější případy jsou, kdy osoba nalezne peněženku či tašku, ve které je větší obnos peněz, a za účelem náhodného obohacení se si věc ponechá, čímž věc zatají. Podle statistik tento trestný čin každým rokem vzrůstá. V roce 2009 bylo spácháno 13 skutků, v roce 2010 to bylo 25 skutků, dále v roce 2011 bylo zaznamenáno 37 skutků, v roce 2012 39 skutků, a v minulém roce se trestný čin zatajení věci ve statistikách vyšplhal na 60 skutků, kdy je ale důležité podotknout, že od 1. 1. 2013 se město Plzeň rozrostlo o několik obcí, jako například Tymákov, či měst, a to

⁹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 57.

¹⁰ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 42.

¹¹ Vlastní výpočty podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

¹² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 57.

¹³ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 61.

Starý Plzenec aj., takže je větší počet spáchaným skutků celkové kriminality na území města Plzně než v předešlých letech.¹⁴

2.3.1 Právní úprava občanského zákoníku

Pravidla nakládání s nalezenou věcí upravoval zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „SOZ“) v § 135, který jasně uváděl, že¹⁵ *„kdo najde ztracenou věc, je povinen ji vydat vlastníkovi. Není-li vlastník znám, je nálezce povinen odevzdat ji obci, na jejímž území k nálezu došlo. (2) Nálezce má právo na náhradu nutných výdajů a na nálezné, které tvoří deset procent ceny nálezu.“*

Nový občanský zákoník (dále jen „NOZ“) upravuje pravidlo nakládání s nalezenou věcí v § 1052 z. č. 89/2012 Sb. a to, že¹⁶ *„Ztracenou věc vrátí nálezce tomu, kdo ji ztratil, nebo vlastníkovi proti úhradě nutných nákladů a nálezného. (2) Nelze-li z okolností poznat, komu má být věc vrácena, a nepovažuje-li se věc za opuštěnou, oznámí nálezce bez zbytečného odkladu nález obci, na jejímž území byla nalezena, zpravidla do tří dnů; byla-li však věc nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku, odevzdá nálezce nález provozovateli těchto zařízení, který se zachová podle jiných právních předpisů, a není-li jich, postupuje, jako by byl nálezcem.“*

2.3.2 Skutková podstata a škoda

Objektem jsou opět vlastnická práva a předmětem nalezená věc. Objektivní stránkou je přisvojení si cizí věci či jiné majetkové hodnoty, která se dostala osobě do moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné. Subjektem může být kdokoliv a subjektivní stránkou je taktéž úmyslné jednání, jako u předešlých zmíněných trestných činů. Úmyslným jednáním je úmysl ponechání si a nevrácení věci. Při právní kvalifikaci trestného činu zatajení věci stejně jako u předešlých TČ musí pachatel způsobit rovněž škodu nikoliv nepatrnou. Pachatel, který získá činem značný prospěch pro sebe anebo pro jiného, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let, a v případě, že získá pro sebe či někoho jiného prospěch velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.¹⁷

¹⁴ Vlastní výpočty podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

¹⁵ ČESKO. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. In *Občanský zákoník*. 2013, částka 97, s. 26.

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In *Nový občanský zákoník*. 2014, částka 139, s. 108.

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 61.

2.4 Poškození cizí věci

Pro tento trestný čin je charakteristické poškození či zničení cizí věci, což je obsaženo v § 228 TZ. Příkladem klasického poškození cizí věci je případ z roku 2010, kdy mladíci v Plzni poškodili tramvaj: „*V neděli ráno krátce před půl šestou si řidič tramvaje ve svém voze všiml dvou mladíků, kteří byli dle jeho slov značně posilněni alkoholem a chovali se agresivně. Až na konečné si však řidič všiml, že u zadních dveří prvního vozu je poškozen display palubního počítače. Celou věc tedy oznámil na policii. Celková škoda zde byla předběžně odhadnuta na třicet tisíc korun. Policisté z obvodního oddělení Plzeň – Lochotín případ kvalifikovali jako přečin poškození cizí věci a výtržnictví.*“¹⁸ Za posledních 5 let na území města Plzně bylo celkem 931 trestných činů poškození cizí věci, nejvíce trestných činů poškození věci bylo v roce 2009, kdy počet spáchaných skutků byl 262, kdežto v roce 2012, zde bylo 148 trestných činů. Dále se tímto činem myslí i tzv. sprejerství, kdy pachatel věc pomaluje, popíše či postříká barvou nebo jinou látkou, což je v dnešní době častou problematikou zejména mladistvých, kteří způsobenou škodu musí majiteli poškozené věci zaplatit. Tato problematika je především ovlivněna cenovou dostupností sprejů a trávením volného času pachatelů či působení vrstevníků. Existují však legální místa, které jsou pro tuhle činnost vyhraněné, bohužel větší procento sprejerů je nevyužívají, a raději kvůli přívalu adrenalinu riskují trest odnětí svobody. Boj proti sprejerství se posílil od 1. července 2001, kdy nabyl účinnosti zákon č. 139/2001 Sb., kterým se změnil zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, který tímto zavedl do textu zákona novinku v podobě proti sprejerského, a to § 257 b. Samotné sprejerství bylo v minulém roce zaznamenáno 65 skutků, v roce 2012 to bylo 34 skutků, v roce 2011 66 skutků, dále v roce 2010 62 skutků, a v roce 2009 dle statistik bylo zaznamenáno 61 trestných činů poškození cizí věci sprejerství.¹⁹

2.4.1 Právní úprava občanského zákoníku

Podle SOZ se věci movité považovala i živá zvířata, a to s ohledem na jejich povahu za zcela zvláštní druh. V ustanovení nové úpravy představuje §494 NOZ, a to²⁰ „*Živé zvíře má*

¹⁸ Bezpečné město online. *Aktuality: Víkend plzeňských policistů* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpecnemesto.eu/vikend-plzenskych-policistu-1.aspx>>.

¹⁹ Vlastní výpočty podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

²⁰ ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In. *Nový občanský zákoník*. 2014, částka 139, s 58.

zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.“

2.4.2 Skutková podstata a škoda

Objektem jsou vlastnická práva. Předmětem je cizí věc. Objektivní stránkou je poškození, zničení nebo učinění věci neupotřebitelné, nebo pomalování, popsání či postříkání cizí věci barvou či jinou látkou. Subjektem může být kdokoliv a subjektivní stránkou je úmyslné jednání, a to úmysl věc poškodit. Jestliže pachatel věc zničí, dojde k likvidaci hmotné podstaty věci, kdežto při poškození dojde ke snížení hodnoty věci, a v případě učinění věci neupotřebitelné věc dále nesplňuje účely, ke kterým měla sloužit. Výše škody u tohoto trestného činu je 5.000,- Kč. Pachatel, který poškodí cizí věc a způsobí tak značnou bude potrestán na šest měsíců až tři léta, a pokud způsobí škodu velkého rozsahu, bude potrestán na dvě léta až šest let.²¹

²¹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 63.

3 DŮVODY PÁCHÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ PROTI MAJETKU

Mezi důvody páchání majetkových trestných činů patří celá řada faktorů. Od páchání trestné činnosti mládeže, kdy mezi vlivy patří sociální rozdíly, výchova, vrstevníci, ale také „zahánění nudy“ a důvod zvýšení adrenalinu. Dále majetkovou trestnou činnost páchají osoby, které jsou závislé na omamných či psychotropních látkách. Závislé osoby páchají majetkovou trestnou činnost, zejména krádeže, aby si opatřili finanční hotovost na další dávku, či na splacení dluhu. Též mezi pachatele majetkové kriminality patří cizinci, či etnické nebo romské menšiny, anebo recidivisté a dále i osoby, kteří páchají majetkovou trestnou činnost z finančních či jiných důvodů, anebo velmi časté je páchání majetkové trestné činnosti patologickými hráči, tzv. gamblery, kteří ve výherních automatech prohráli veškerou výplatu, snaží se zajistit si finanční prostředky, protože věří, že prohrané peníze zpět vyhrají anebo jsou ve většině případů zadlužení. Dle statistik jsou však nejčastější pachatelé majetkové trestné činnosti recidivisté.

Pachatele majetkové kriminality můžeme rozdělit do několika skupin, a to podle pohlaví na muže a ženu, dále podle věku na nezletilý, mladiství, a dospělí, a podle trestnosti na osoby netrestané, trestané a recidivisty. Pachatelé majetkové trestné činnosti jsou osoby všech věkových kategorií, a proto je majetková trestná činnost jedna z nejrozšířenějších. Způsoby páchání se stále zdokonalují, jelikož pachatelé objevují nové způsoby, prostředky a postupy jak překonat překážky, aby se mohli zmocnit věci co nejrychleji a nejefektivněji.²²

3.1 Majetková kriminalita mládeže

Majetkovou kriminalitu páchá zejména mládež. Rozdělení trestní odpovědnosti podle věkové hranice mládeže upravuje zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudnictví ve věcech mládeže“). Tento zákon rozděluje mládež na děti a mladistvé, při čemž dítětem mladším patnácti let je ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku a mladistvým je ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok věku.²³

²² PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 113.

²³ ČESKO. Zákon č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 343.

Dle statistik Policejního prezidia ČR děti a mladiství v roce 2009 spáchali celkem 47 majetkových činů jinak trestných a provinění, z toho 9 krádeží prostých spáchaly děti, a mladiství spáchali 21 provinění a 15 krádeží vloupáním. V roce 2010 bylo zaznamenáno prostých krádeží spáchaných mládeží 16 a krádeží vloupáním 8, kdy rok 2011 byl obdobný od tohoto roku. Dále v roce 2012 a 2013 to bylo též podobné, kdy v roce 2012 bylo prostých krádeží 11, kdežto vloupáním jen 2, a v loňském roce byla celková kriminalita mládeže na čísle 24.²⁴

Trestnou činnost mládeže ovlivňuje osobnost, dědičnost a poruchy chování (tj. vnitřní podmínky) a mezi vnější podmínky patří sociální skupiny. Častěji se trestné činnosti dopouštějí muži více než ženy. Důvodem je hormonem testosteron, který ovlivňuje muže, že jsou více agresivní než ženy a dalším důvodem je způsob výchovy, který je odlišný v tom, že na dívky je kladen mnohem větší dohled. Na kriminalitu mládeže má vliv rodina, škola, vrstevníci a též delikventní chování jedince ovlivňují média, ale též např. etnický původ. Nejčtenější formou kriminálního chování u majetkové trestné činnosti mládeže jsou krádeže věcí z motorových vozidel, krádeže motorových vozidel, dále pak podvody, krádeže kol, vloupání do víkendových chat, vloupání do bytu, zpronevěra, a jiné.²⁵

Časté případy kriminality mládeže jsou, kdy rodiče posílají vlastní dítě krást, jelikož je trestně neodpovědné. V tomto případě je dítě tzv. nástroj v rukou pachatele, a rodič je nepřímý pachatel. „*Stává se pravidlem, že mladiství své nezletilosti k trestné činnosti zneužívají.*“²⁶

3.2 Majetková kriminalita cizinců

K poklesu majetkové kriminality cizinců v České republice přispěl rok 2002, kdy se zvýšila hranice trestnosti hmotné škody způsobené krádeží z částky 2000,- Kč na 5000,- Kč, dále se též upravily pobyty cizinců. Nejčastěji cizinci páchají krádeže prosté a krádeže vloupáním, při čemž například se krádeže prosté podílely na celkovém nápadu majetkové kriminality v období od roku 1994 do roku 2009 v rozsahu až dvou třetin, a vloupáním přibližně kolem třetiny. Pro porovnání ve zmíněných letech zde občané Ukrajiny byli trestně stíháni za prosté krádeže a to ve výši 10,5%, občané Vietnamu 4,8%, kdežto občané Slovenska 23,5%. Tyto tři národnosti jsou

²⁴ Vlastní výpočty podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

²⁵ MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2003. s. 33-148

²⁶ TRUHLÁROVÁ, Z., SMUTEK, M., Riziková mládež v současné společnosti : sborník příspěvků z konference s mezinárodní účastí konané pod záštitou projektu PHARE 2003 RLZ-opatření 2.1: Program podpory aktivit zaměřených na integraci sociálně znevýhodněných obyvatel. Hradec Králové : Gaudeamus, 2006. s. 104.

zde uvedené, jelikož ze statistik evidovaných cizinců vyplývá, že se zde nachází nejvíce osob z těchto zmíněných 3 států. Je nutné zmínit, že tento počet stále narůstá, a též narůstají počty cizinců z jiných zemí, a to zejména od roku 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské Unie.²⁷

3.3 Majetková kriminalita závislých osob na omamných či psychotropních látkách

U osob závislých na opiátech je vysoké riziko trestných činů. Trestnou činnost pachatelé páchají pod vlivem drog, kdy se nejčastěji jedná o majetkové trestné činy a trestné činy proti životu a zdraví. Jsou to například krádeže vozidel, kde si pachatel vezme drogu tzv. na kuráž. Dále je to trestná činnost páchaná jako způsob opatření drogy či prostředku k jejímu získání, kdy se pachatel dopouští trestné činnosti, aby uspokojil touhu po droze, kterou získá například krádežemi léků. Za účelem získání drogy se osoby dopouští krádeží vozidel, krádeží v obchodech a jiné. A další skupinou je trestná činnost na obětech pod vlivem drog, kdy se oběťmi stávají osoby pod vlivem návykových látek, kteří mají sníženou schopnost vnímání. V tomto případě se jedná zejména o krádeže na osobách.²⁸

Dle statistik v roce 2009 bylo spácháno pod vlivem celkem 39 majetkových trestných činů, v roce 2010 to bylo 46 trestných činů pod vlivem, v dalším roce 70, v roce 2012 bylo pod vlivem spácháno 79 majetkových trestných činů (tj. během posledních pěti let nejvíce), a v minulém roce byl celkový počet protiprávního jednání na 75.²⁹

3.4 Recidivisté

Dalšími pachateli majetkové trestné činnosti jsou recidivisté (tz. pachatelé, kteří opětovně spáchali kriminální jednání). Nejčastěji recidivisté majetkové kriminality páchají trestnou činnost z finančních důvodů, a dále i kvůli potřebě finančních zdrojů na nákup návykových látek, nebo také z důvodu, že se nedokážou zařadit zpět do normálního života, když jsou propuštěni z výkonu

²⁷ MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminalita etnických menšin a cizinců: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 23-47.

²⁸ NEŠPOR, K., DVORÁK, V., *Prevence trestné činnosti související s návykovými látkami*, 1. vyd. Praha: Armex, 1998. s. 5-8.

²⁹ Vlastní výpočty podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

trestu odnětí svobody, a páchají majetkovou trestnou činnost, aby se vrátili zpět vězení. Někteří recidivisté uvádějí jako důvod páchaní trestné činnosti, pro příklad³⁰: *“28letý muž si „vydělával“ i krádežemi cca 50 - 60 000 Kč měsíčně, což jak uvedl, mu stačilo na obstarání drog, zábavu a pěkné oblečení“*. Další *„Muž: 31 let: je podruhé ve výkonu trestu, opakovaně za majetkovou trestnou činnost a podvody. Soudně byl projednáván již šestkrát, poprvé ve 20 letech za drobné krádeže.“*

„Za nejrizikovější období (pro recidivu) se považuje prvních 6 měsíců po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a maximum recidivujících pachatelů se dopouští nového trestného činu v průběhu 3 let po propuštění.“³¹

Recidivisté jsou nejčastější pachatelé majetkové trestné činnosti. Za posledních pět let bylo na území města Plzně recidivisty spácháno 2 445 majetkových trestných činů, kdy je z porovnání jednotlivých let zřejmé, že každým rokem počty spáchaných skutků vzrůstají. Nejvíce prostých krádeží i krádeží vloupání, bylo spácháno v roce 2013 (tj. 509 a 113), a nejméně v roce 2009 (tj. 298 a 38).³²

³⁰ MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminální recidiva a recidivisté: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 144.

³¹ MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminální recidiva a recidivisté: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 17.

³² Vlastní výpočty podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

4. OHLEDÁNÍ MÍSTA ČINU

4.1 Pojem ohledání

„Ohledání je specifická kriminalistická metoda, kterou se na základě bezprostředního pozorování zkoumá, hodnotí a podchycuje materiální situace nebo stav objektů majících vztah k prověřované události za účelem jejího poznání a získání důkazů, jakož i dalších informací důležitých pro trestní řízení.“³³

Podle zákona č. 141/1961 Sb. O trestním řízení soudním (trestní řád) je účel ohledání a protokol o něm popsán v § 113 odst. 1, a to³⁴: *„Ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení. K ohledání se zpravidla přibere znalec.“*

Podstatou ohledání je pozorování policisty, který získává informace svými smyslovými orgány. Tedy poznává, zkoumá a hodnotí určitá fakta. Rozlišujeme druhy ohledání podle charakteru ohledávaného objektu, a to např. ohledání místa činu, ohledání stop, mimořádné události, předmětů, dokumentů, výpočetní techniky a jiné.³⁵

4.2 Ohledání místa činu

V kriminalistické a policejní praxi je ohledání místa činu nejčastějším. Místo činu je takové místo, kde byl buď trestný čin spáchán, věc či oběť byla na dané místo přemístěna nebo se jedná o příchodové nebo odchodové cesty pachatele. Často je v souvislosti se spáchaným trestným činem i ohledání stop či ohledáním předmětů, čímž myslíme ohledání věcí, které byly nalezeny a zajištěny na místě činu.³⁵

Účelem ohledání místa činu je snaha získat odpovědi na 7 kriminalistických otázek, které jsou:

1. CO?

³³ NĚMEC, Miroslav. *Ohledání a práce na místě činu*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. s. 9.

³⁴ ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. In. *Trestní předpisy*. 2011, částka 139, s. 194.

³⁵ CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. s. 15.

2. **KDY?**
3. **KDE?**
4. **KDO?**
5. **JAK?**
6. **ČÍM?**
7. **PROČ?**
8. **ŠKODA**

Otázkou první se snažíme zjistit, co bylo spácháno, neboli jaký konkrétní trestný čin byl spáchán. Otázkou kdy se snažíme zjistit přesné určení doby spáchání trestného činu, které má prvotní význam pro objasnění. Zjistit dobu spáchání můžeme hlavně z výpovědi svědků nebo poškozených. V otázce třetí se snažíme zjistit, kde byl trestný čin spáchán, při čemž u majetkové trestné činnosti byl většinou spáchán na místě, které bylo ohlášeno. Čtvrtá otázka je kdo čin spáchal. Na místě činu lze však nalézt stopy a předměty, které mohou přispět ke zjištění totožnosti neznámého pachatele, ale vždy vyhledané a zajištěné stopy nemusí jednoznačně pachatele určit. K vymezení okruhu osob, které by mohli mít s místem činu co dočinění, nám umožní kriminalistická evidence, z ní pak daktyloskopická registrace známých pachatelů. Otázkou pátou se snažíme najít odpovědi na to, jak byl čin spáchán, při čemž průběh činu můžeme rekonstruovat podle zajištěných stop a ostatních věcných důkazů. Otázkou čím byl čin spáchán, se zabýváme zjištěním a zajištěním nástrojů a pomůcek, kterými byl čin spáchán. Např. při krádeži vloupáním, mohou napomoci nalezené věcné důkazy, jako jsou páčidla, paklíče, hasáky apod. A díky tomu si můžeme představit okruh osob, kde je třeba pachatele hledat. Poslední otázkou se snažíme nalézt odpověď na to, proč byl trestný čin spáchán, záleží na správné kvalifikaci činu, ale i na zjištění osob, mezi nimiž pachatele můžeme najít. Majetková trestná činnost se vždy páchá za účelem peněžního prospěchu. Otázkou osmou je škoda, u které se dotazujeme na výši škody způsobenou trestným činem, a tato otázka je pokládána jen u majetkových trestných činů.³⁶

³⁶ NĚMEC, Miroslav. *Ohledání a práce na místě činu*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. s. 31-35.

4.3 Zásady ohledání

Obecnými zásadami ohledání jsou aktivnost, rychlost, objektivnost a úplnost. Aktivnost znamená, že policisté při ohledání musí být aktivní, tj. že musí pracovat iniciativně a samostatně s hlavním cílem zjištění informací, vyhledání a zajištění stop. Zásadou rychlosti rozumíme, že ohledání by mělo být prováděno vždy okamžitě bez časových prodlev, ale důkladně. Objektivnost spočívá v tom, že ohledáním musí být vyhledány a zajištěny všechny stopy z místa činu tak, jak byly zjištěny při příjezdu policejního orgánu. Neobjektivností by tedy bylo, kdyby byly zajištěny a podchyceny stopy, které vznikly po příjezdu již dalšími činnostmi, a nesouviseli by s trestným činem, který byl na místě činu spáchán. Poslední obecnou zásadou je úplnost, což znamená, že při ohledání místa činu nesmí být nic opomenuto a musí být ohledáno vše, co by mohlo souviset se spáchaným trestným činem. Při ohledání rozsáhlých objektů se využívá rajonový způsob ohledání, koncentrický nebo excentrický způsob ohledání. Rajonový způsob ohledání se využívá při pátrání po osobách, kdy se vytvoří tzv. rojnice a prohledává se systematicky dané místo. Koncentrickým způsobem ohledání rozumíme, že se ohledává místo činu od okraje ke středu a excentrický způsob je naopak, že se nejdříve důkladně ohledá střed místa činu, např. u vraždy, a dále se pokračuje k okraji. Hlavními specifickými zásadami ohledání je neodkladnost, neopakovatelnost a nezastupitelnost ohledání. Zásada neodkladnosti úzce souvisí se zásadou rychlosti, kdy je nejdůležitější, aby místo činu bylo ohledáno okamžitě, kdy byla událost oznámena nebo vyšla najevo. Neopakovatelností ohledání rozumíme též neodkladnost ohledání, protože se struktura místa činu neustále mění, jelikož na místo působí různé vlivy, jako je například počasí, kdy některé stopy mohou být v důsledku klimatických změn znehodnoceny, anebo na místě činu vůbec nejsou, např. stopy pachové. A v poslední řadě zásada nezastupitelnosti ohledání, spočívá v tom, že zjištěné informace na místě činu je nelze zjistit nikde jinde. Což znamená, že stopy, které jsme našli na místě činu, musíme zajistit pečlivě, protože mohou být nenávratně ztraceny.³⁷

³⁷ NĚMEC, Miroslav. *Ohledání a práce na místě činu*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. s. 15-17.

4.4 Algoritmus postupu ohledání

Algoritmus je postup, který se opakuje a vede k vyřešení daného úkolu. Je to systém úkolů a postupů, které na sebe vzájemně navazují. Prvotní je zásah na místě činu, kdy se nejdříve seznámíme se situací, a po té provedeme neodkladné úkoly. Těmito úkoly máme na mysli předběžnou prohlídku místa činu, uzávěru, zajištění svědků, zajištění věcných důkazů a také ochranu stop. Dalším úkolem je informovat nadřízeného nebo operační středisko policie. Následuje vlastní ohledání. Při ohledání místa činu se podílejí na ohledání uniformovaní policisté a výjezdová skupina, která se složena z operativce, který zjišťuje poznatky pro odhalení trestného činu v terénu, a technika. Před vlastním ohledáním je možné nasadit služebního psa na pachovou stopu. Do vlastního ohledání spadá orientační statické ohledání, podrobné ohledání a činnost po ohledání, Orientační statické ohledání má za cíl stanovení rozsahu ohledání, jak se bude postupovat, určit výchozí bod, z kterého ohledání povedeme, poté se musíme rozhodnout, zda je zapotřebí nasazení sil nebo expertů. Podrobné ohledání začíná ohledáním přístupových cest, kdy popíšeme veškeré stopy a věci. Dále ohledání objektu jako celku, a to polohu objektu, sousedící objekty, strukturu objektu, a vnějšího zabezpečení. Dalším ohledáním je ohledání okolí objektu, a jednotlivých částí objektu, což je ohledání vstupních dveří, oken, osvětlením, nábytku, a stop na povrchu. Též je zapotřebí ohledání věcných důkazů, kdy charakterizujeme místo nálezu, název, barva, tvar, materiál, rozměry, vady a podobně. Jestliže se ohledává volný terén, záleží při ohledání například na charakteru, viditelnosti, členitosti, povrchu terénu. Následně je důležité zpracovat náčrtek místa činu. Po skončení ohledání se samotné ohledání vyhodnotí, zpracuje se dokumentace a rozhodne se o zpřístupnění místa činu.³⁸

³⁸ STRAUS, J. A KOLEKTIV. *Kriminalistická taktika*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. s. 93-97.

5 KRIMINALISTICKÉ STOPY

Pachatele, který spáchal protiprávní jednání lze identifikovat hned několika způsoby, jelikož na místě činu zanechá kriminalistické stopy, které se vyhledají, zajistí a následně slouží k identifikaci pachatele. Mezi kriminalistické stopy patří celá řada stop, například lze pachatele identifikovat podle ručního písma, fonoskopií (tj. identifikace osob podle hlasu), portrétní identifikací (tj. tzv. identikit), nebo na místě naleznou chemické, biologické a jiné stopy. Tato práce charakterizuje pouze vybrané kriminalistické stopy, které vznikají u majetkové kriminality, a to jsou daktyloskopické stopy, kdy pachatel zanechá na místě činu otisky, dále trasologické, mechanoskopické, odorologické (tz. pachové stopy), a stopy mechanoskopické.

Stopa je klíčový pojem kriminalistiky a stává se důležitou informací o trestném činu, a slouží k následné identifikaci pachatele. Je to změna materiálního prostředí nebo ve vědomí lidí. Vzniká působením pachatele a prostředků nebo nástrojů, které použil na okolní prostředí, případně na vědomí lidí. Stopou ve vědomí lidí může být popis odcizeného předmětu nebo též popis pachatele. Stopou materiální myslíme například otisk obuvi, otisk prstu, věcnou stopu a jiné. Stopa je zjistitelná, zajistitelná a využitelná informace. Stopy se dále dělí na zjevné anebo latentní.³⁹

Stopy jsou buď otisky, vtisky, sešinutí, zhmoždění anebo rýhy, ale také stopy hlasu, chůze či běhu, rukopisu anebo psaného projevu, a dále stopy, kdy se oddělí část z celku.⁴⁰

Paměťové stopy vznikají pomocí lidských smyslů, a to receptorů jako je sluch, zrak, čich, hmat a chuť, kdy nejčastějšími stopami jsou stopy, kdy osoba něco slyšela či viděla. Dělíme se na krátkodobé, dlouhodobé, a střednědobé stopy. Paměťovými stopami nejsou záznamy, které byly uloženy na paměťovém disku, například CD disky, flash disky, disky počítačů apod. Veškeré ostatní stopy, které nejsou paměťové, jsou stopy materiální. Materiálními stopami rozumíme stopy daktyloskopické, mechanoskopické, věcné, balistické, chemické, trasologické, biologické,

³⁹ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 77-89.

⁴⁰ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 7-29.

pyrotechnické, digitální, defektoskopické, pachové, 2D (tj. navrstvená, odvrstvená) a 3D stopy (tj. vtisk, sešinutí, rýha, zhmoždění) s další.⁴¹

Stopy dále dělíme na zjevné nebo latentní. Stopy zjevné jsou na první pohled viditelné. Jsou to zejména stopy věcné, což jsou různé prostředky. Dále stopy chemické a stopy trasologické. Latentní stopy jsou tzv. skryté stopy. Existenci latentních stop lze v řadě případů jen předpokládat. Je zapotřebí logické uvažování, kdy přemýšlíme, kde se pachatel či jiná osoba mohla pohybovat, jakých objektů se mohla dotýkat, po případně kterých částí objektu. Na těchto vytipovaných místech se následně prověřuje jejich možná přítomnost. Při vyhledávání se uplatňují různé druhy osvětlení, a to jak osvětlením barevným světlem, osvětlením využívající bílé světlo tak i využití rozptýleného laserového záření či ultrafialového záření, to je typické pro biologické či chemické stopy. U vyhledávání latentních materiálních stop jsou využívány optické zvětšovací prostředky, jako jsou lupy apod. Stopy, které nelze zajistit nebo je problém se zajištěním, zajišťuje technik tzv. in natura, tzn. i s nosičem stopy.⁴²

5.2 Daktyloskopie

Daktyloskopie je nauka, která zkoumá obrazce papilárních linií na vnitřních stranách článků prstů, dlaní a chodidel. MUSIL⁴³ říká, že „*daktyloskopie je druhou nejstarší metodou využívanou v kriminalistické praxi pro identifikaci osob.*“

Význam daktyloskopie spočívá v identifikaci konkrétní osoby. Tato metoda umožňuje identifikaci osob, identifikaci mrtvol, jejíž totožnost není známá, a identifikaci osob, kteří nechtějí nebo nemohou prokázat svoji totožnost.⁴⁴

Pro identifikaci v daktyloskopii jsou 3 zákonitosti. První je individuálnost, a ta je charakteristická tím, že na světě nenajdeme dvě osoby, které by měly stejné obrazce papilárních linií. Papilární linie se tvoří již v prenatálním vývoji života dítěte. Další zákonitostí je neodstranitelnost, kdy odstranitelnost je možná pouze tehdy, jestliže by se odstranila zárodečná

⁴¹ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 33-63.

⁴² CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. s. 86-93.

⁴³ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. MUSIL. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004 s. 81.

⁴⁴ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 39.

vrstva kůže, což je vrstva, kde vznikají při obnově kůže nové buňky. Třetí zákonitostí je neměnnost, což znamená, že papilární linie zůstávají po celý život jedince neměnné. Částečně se mohou změnit pouze zraněním, a také se mění růstem, ale obsah se nikdy nemění.⁴⁵

Druhy daktyloskopických stop jsou plastické, což jsou vtisky a plošné, které jsou buď odvrstvené nebo navrstvené. Odvrstvené stopy vznikají při vtlačení či otláčením do měkkého materiálu, který se plasticky deformuje. Je to např. modurit, vosk a jiné. Navrstvené stopy vznikají na příklad přenesením barvy nebo prachu, které ulpěly na papilárních liniích. K individuální identifikaci je nutná shoda 12- ti papilárních linií. Markanty daktyloskopických stop jsou tvary zvláštností papilárních linií, jsou to obrazce ve tvaru začátku nebo ukončení, můstku, vidlice, háčku, zkřížení, trojitě vidlice, očko, krátké čárky.⁴⁶

5.2.1 Vyhledání a zajištění stop

Vyhledávání daktyloskopických stop je možné několika metodami (viz. níže). Pomůcky, kterými se zajišťují daktyloskopické stopy, jsou daktyloskopická folie a štětec, svítilna, měřítko a nůžky, daktyloskopické prášky různého druhu, chemické roztoky aj. Nejsnáze se zajišťují stopy prostřednictvím světelného zdroje. Stopy jsou takto viditelné pouhým okem a jsou nejčastěji na skle, kovech nebo lakovaných předmětech. Latentní daktyloskopické stopy lze zviditelnit několika fyzikálními metodami, jelikož otisk je tvořen odparem potu. Daktyloskopický prášek se štětečkem nanese na otisk a přilne, a tím vytvoří obrazec daktyloskopické stopy. Daktyloskopických prášků existuje několik druhů, z nichž některé obsahují mleté kovy anebo mohou být i nekovové. Chemické metody se využívají, jestliže vyhledáváme otisk na papíru nebo jiných nosičích, a to tak, že se objekt postříká chemických roztokem, např. dusičnanem stříbrným, který po chvíli stopy zviditelní tak, že stopy zbarví do šedočerné barvy. Dusičnan stříbrný reaguje na odparek potu, respektive na přítomnost soli. Další chemický roztok je ninhydrin, který reaguje na látky bílkovinného charakteru. Metoda laserového záření, je používána po předchozí zmíněné chemické metodě, kdy se daný objekt postříká chemickou sloučeninou a následně osvětlí laserem. Po vyhledání se stopy zajišťují buď to na daktyloskopickou fólii fotograficky, odléváním anebo in natura. Stopy, které byly zviditelněny

⁴⁵ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 40-42.

⁴⁶ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 43-54.

daktyloskopickým práškem, se zajišťují pomocí daktyloskopické fólie. Při odlévání se používají silikonové kaučuky, ojediněle i sádra. Jestliže zajišťujeme daktyloskopické stopy in natura, zajišťujeme předměty, na kterých se předpokládá, že zde budou nalezeny otisky prstů. Zajišťování stop in natura se volí velmi obezřetně, z důvodu možného zničení nebo znehodnocení stop při manipulaci a převozu.⁴⁷

Aby byly daktyloskopické stopy z místa činu porovnány s pachatelem, musí být otisky pachatele v daktyloskopickém systému AFIS 2000. Tento systém umožňuje vkládání, kódování, klasifikaci, nebo porovnání a následné uložení těchto stop. V současnosti systém obsahuje více jak 400 000 daktyloskopických karet. Daktyloskopická karta obsahuje otisky obou dlaní a všech prstů, jméno osoby, bydliště osoby, datum narození, popis osoby podle předepsaných číselných kódů, a vlastnoruční podpis daktyloskopované osoby.⁴⁸

5.3 Trasologie

Trasologie je obor kriminalistické techniky. Tento obor se zabývá vyhledávání, zajišťováním a též zkoumáním stop obuvi, nohou, zubů ale i stop nekolejových dopravních prostředků. Objektem trasologie jsou stopy osob, zvířat ale i stopy věcí. Trasologické stopy se dělí do několika skupin a to⁴⁹:

- „*Stopy obuvi a bosých nohou*
- *Stopy lidské lokomace*
- *Stopy dopravních prostředků*
- *Jiné stopy.*“

⁴⁷ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 34-36.

⁴⁸ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. s. 57-61.

⁴⁹ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. s. 230.

U stop bosých nohou se setkáváme s plantogramem (tj. plošná stopa bosé nohy). Pokud jsou viditelné a rozpoznatelné papilární linie nohy, tak se tato stopa zkoumá v daktyloskopii. Stopy obuvi vznikají stejně jako stopy bosých nohou, a to kontaktem s podložkou. Jsou vytvořeny v průběhu bipedální lokomace (tj. jakékoliv přemístování člověka pomocí dolních končetin), a to při chůzi, běhu, či skoku. U stop obuvi je často viditelný dezén podešve a podpatku, anebo je zobrazena alespoň část obuvi. Stopy dopravních prostředků se týkají hlavně stop pneumatik, kdy je nejdůležitější tvar a dezén, ale i rozměr, rozvor, to je vzdálenost mezi přední a zadní nápravou vozidla a rozchod, což je vzdálenost mezi osou levého a pravého kola jedné nápravy stopy. Jiné stopy jsou stopy zubů, rtů, uší nebo jiných částí těla. Druhy trasologických stop jsou plošné anebo plastické. Stopy plošné mohou být buď zjevné anebo latentní. Stopy plastické neboli objemové se nachází např. v písku, měkké zemině, blátě, sněhu apod. Trasologické stopy mohou sloužit k přímé identifikaci pachatele, a to tehdy, je-li otisk něčím specifický, např. trhlinou v botě.⁵⁰

Stopy obuvi se rozlišuje podpatek, kde dále rozlišujeme tvar, vzorek, které se ke svršku obuvi přilepují, přišijí nebo přibijí. Podpatek, který je oddělený od podešve, nebo je součástí. A podrážka, která má různé tvary. Dále se rozlišuje obuv dámská, pánská nebo dětská. K individuální identifikaci je zapotřebí některé zvláštnosti na obuvi, a to například rýha nebo sešlapání, které se u jiné obuvi nemohou objevit na stejném místě.⁵¹

5.3. Vyhledávání a zajišťování trasologických stop

Trasologické stopy jsou ve většině případů stopami viditelnými, tedy zjevnými. Plošné stopy jsou vytvořené přenosem malého množství prachu z obuvi, dále je najdeme na podlahách, kdy jsou viditelné při šikmém osvětlení. Jestliže se zajišťuje stopa na koberci, využívá se přístroje pro elektrostatické snímání stop, kdy se na snímací fólii přenesou prachové částice, které tvoří stopu a následně se pak zajistí fotograficky. Nejšetrnější a nejvíce využívaný způsob zajišťování je fotografické zaznamenání, kdy se stopa fotografuje s přiloženým měřítkem, a klade se důraz na negativní ovlivnění, což je v tomto případě špatné osvětlení anebo stíny. Jestliže stopu zajišťujeme odléváním, používá se sádra, ale i silikonové kaučuky, které jsou novějšími materiály a jsou oblíbenější. Odlévat stopu opakovaně je takřka nemožné, takže tato činnost

⁵⁰ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 51-53.

⁵¹ PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012, 506 s. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). s. 233-234.

vyžaduje zkušenosti. Před odléváním trasologické stopy nejdříve opatrně odstraníme nečistoty, které jsou přítomny ve stopě. Mohou to být větvičky, stébla trav a listy. Je-li ve stopě přítomna voda, odstraní se vatovým tamponkem nebo se odsaje pomocí injekční stříkačky. Jestliže chceme odlévat stopu v písku nebo prachu, nejdříve musíme stopu zpevnit nástřikem, a to buď tzv. tekutými obvazy anebo lakem na vlasy, který je v této praxi osvědčený. V případě použití sádry, se stopa odlévá nadvakrát. Poprvé se sádra nalije do stopy v tloušťce 1 až 2 centimetrů, po té se zpevní a následuje druhá vrstva. Odlitek by měl mít celkovou tloušťku zhruba 3-4 centimetry. Odlitek stopy sádrovou je kvalitní a odráží identifikační znaky, ale nevýhodou je, že je velmi křehký, proto se raději používá silikonový kaučuk, který je pružný. Odlitek stopy silikonovým kaučukem mívá tloušťku i několik milimetrů, ale musíme u těchto stop dávat pozor na poškození ostrými předměty.⁵²

5.4 Pachové stopy

Zkoumáním identifikací osob a věcí se zabývá kriminalistická obor, který se nazývá kriminalistická odorologie.

MUSIL⁵³ říká, že: „*Pach lze z odorologického hlediska definovat jako plynnou látku, která je schopna po dosažení prahové koncentrace vyvolat čichový vjem člověka nebo přístroje.*“

V odorologii je lidský pach označován jako tělesný pach. Lidský pach je ovlivněn řadou okolností, a to zejména rasou, věkem, pohlavím, nemocí a požívání léků, způsobu života a druhu přijímané potravy, konzumace alkoholu, tabákových výrobků ale i drog, používání kosmetických přípravků aj. Pachové stopy na místě činu souvisejí s činností pachatele. Nejčastěji pachatel zanechává pachovou stopu na místě, kde se delší nebo kratší dobu zdržoval, anebo na předmětech, kterých se dotýkal. Mohou to být ale i odchodové nebo příchodové cesty.⁵⁴

Vznik pachové stopy je velmi podobný jako vznik daktyloskopické stopy. Vzniká kontaktem mezi předmětem a částí lidského těla nebo oděvu, kterým se přenesou podíl potu a tím

⁵² CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 118-122.

⁵³ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. MUSIL. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004 s. 104.

⁵⁴ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická odorologie*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 32-42.

vznikne pachová stopa. Kdežto sekundární nosiče pachu jsou mikroskopy, které jsou odloučené z věci, které měla osoba na sobě nebo při sobě.⁵⁵

5.4.1 Vyhledání a zajišťování pachových stop

Jestliže se zajišťují pachové stopy na místě činu, musí být tento úkon proveden jako první, aby se stopa nepoškodila a nekontaminovala. Vyhledávání zdroje pachu je v podstatě jednoduché. Jedná se o použité předměty, zbraně, oděvy a další. Pachové stopy na předmětech bývají spojeny s daktyloskopickými stopami, proto se pachová stopa zajišťuje opatrně, aby se nezneškodila jiná stopa. Pachová stopa se zajišťuje tak, že se na předmět přiloží sterilní bavlněná látka, překryje se alobalem a nechá se načpít pachem 30 minut, u některých stop to však mohou být i hodiny. Po uplynutí času se sterilní pinzetou látka vloží do sterilní skleněné lahve, tzv. pachové konzervy, opatří se štítkem s údaji a zašle se ke zkoumání. V ostatních zemích, např. v Německu se používají pachové konzervy z nerezové oceli. Pokud byla stopa správně zajištěna, může vydržet použitelná až po dobu jednoho roku a déle. Jestliže chceme pachovou stopu srovnat s podezřelou osobou, budeme postupovat stejně jako u zajišťování pachové stopy na místě činu, a to tak, že osobě přiložíme na bok sterilní bavlněnou látku, překryjeme alobalem a ponecháme přibližně 20 minut. Po té se opět vloží do sterilní nádoby, uzavře víčkem a opatříme jí štítkem s údaji a s dokumentací se odešle ke zkoumání.⁵⁶

MUSIL⁵⁷ uvádí, že: V kriminalistické praxi se využívá speciálně cvičených psů. „*Psu se dá očichat pach konkrétní osoby a následně se vpustí do speciálně upravené místnosti, kde jsou na podlaze položeny otevřené pachové konzervy. Pes je postupně očichává a při zjištění shody nacvičeným způsobem konzervu obsahující shodný pach označí, a to zalehnutím nebo zaštekáním*“.

Aby se subjektivní metoda objektivizovala, opakujeme úkon, kdy se upraví pořadí pachových konzerv, použijí se i jiné pachové konzervy, po případně jiný pes. Pachové vzorky se porovnávají několika variantami, a to pachový vzorek s pachovou stopou, otiskem pachové stopy

⁵⁵ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická odorologie*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 64-66.

⁵⁶ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická odorologie*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 69-73.

⁵⁷ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. MUSIL. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. s. 106.

s otiskem pachových stop, srovnávací pachový vzorek se vzorkem osoby, a otisk pachové stopy se vzorkem osoby. V dokazování není metoda individuální pachové identifikace osob v současné době českým trestním právem procesním uznávána jako důkazní prostředek, oproti stop daktyloskopických, mechanoskopických, balistických apod., které uznávány jsou jako důkazní prostředky.⁵⁸

5.5 Mechanoskopické stopy

Mechanoskopie je jedna z metod kriminalistické techniky, zabývající se zákonitostmi vzniku, metodikou vyhledávání a zajišťování, a zejména se zabývá identifikací nástrojů podle zanechaných stop na místě činu. Nástroje jsou používány pachatelem k překonávání nejrůznějších překážek, a to nejčastěji dveří, zámků, mříží a dalších.⁵⁹

Druhy nástrojů³⁶:

1. Nijak neupravované a vyráběné sériově (šroubováky, hasáky, klíče, aj.)
2. Sériově vyrobené, a upravené k páčání trestné činnosti
3. Náhodně nalezené (cihly, kameny apod.)
4. Zhotovené individuálně

Mechanismem vzniku mechanoskopických stop můžeme chápat jako působení několika objektů navzájem. Každý nástroj má tzv. mikrorelief, což jsou různé nerovnosti na povrchu nástroje. Mikrorelief, který je vytvořen na nástroji je neopakovatelný, takže můžeme říci, že je jedinečný. Mikrorelief vzniká již při výrobě, ale dále při běžném používání, případně opravami. Takže při působení nástroje na objekt se mikrorelief nástroje odrazí, v potaz se bere směr útoku, síla a velikost aj. V mechanoskopii se nejčastěji objevují stopy plastické neboli objemové, které vznikají tlakem, smykem, ohybem nebo tahem apod.⁶⁰

⁵⁸ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická odorologie*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 120-128.

⁵⁹ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 54.

⁶⁰ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 54-55.

5.5.1 Vyhledávání a zajišťování mechanoskopických stop

V kriminalistické praxi je vyhledávání mechanoskopických stop jednoduché. Ve většině případů lze mechanoskopickou stopu vidět pouhým okem, jen v některých případech je nutné použít optických pomůcek. Někdy je možné předběžně určit, jaký nástroj byl při páchání trestné činnosti použit a v tomto smyslu orientovat pátrání. Při zajišťování stop se vždy upřednostňuje zajištění in natura, kdy se zajistí celé předměty. Nebo lze též zajistit mechanoskopickou stopu oddělením, tím myslíme odříznutí, odmontování, odstřížením apod. Zajištění stop in natura není možné, jestliže by tím vznikla značná škoda (tj. škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč). Dalším způsobem lze stopu zajistit fotograficky, a zřídka využívanou další metodou je odlévání, kdy se používá silikový kaučuk Lukopren, anebo sádra stejně jako u stop trasologických. Dále se zajištěné stopy zasílají k dalšímu zkoumání v pevných obalech, aby se předešlo jejich poškození.⁶¹

⁶¹ CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. s. 115-117.

6 METODIKA VYŠETŘOVÁNÍ

Jestliže mluvíme o majetkové kriminalitě, musím se zaměřit i na metodiku vyšetřování, což je zvláštní část kriminalistické vědy, kdy každý jednotlivý druh trestných činů má samostatnou metodiku vyšetřování, poněvadž je každá z nich určena pro vyšetřování a odhalování konkrétního typu trestných činů.

RYBÁŘ⁶² uvádí, že: „*Kriminalistická metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů je systémem jednotlivých kriminalistických charakteristikách, o zákonitostech vzniku, trvání a zániku kriminalistických stop, náležejících určitému druhu trestných činů, o systému metodických postupů a činností subjektů při vyhledávání, objasňování, vyšetřování, dokazování a prevenci jednotlivých druhů trestných činů, vyplývajících z konkrétní vyšetřovací situace*“.

Předmětem zkoumání metodiky vyšetřování je totožný s předmětem zkoumání, a to kriminalistické vědy, kdy se objekt zkoumání může lišit. Objektem zkoumání nemyslíme pouze samotný trestný čin, ale zejména vznik a vlastní průběh podstatných událostí spolu s vyhledáváním a zajišťováním stop, kdy cílem tohoto zkoumání je vytvoření shrnutí všech poznatků, a vytvoření postupu vyšetřování jednotlivých trestných činů. Metodikou vyšetřování tedy rozumíme vytvoření odlišných typových modelů činností v průběhu vyšetřování.⁶³

Metodika vyšetřování má dvě funkce, a to funkci poznávací, která spočívá ve shromáždění trestných činů do homogenních skupin, v popisu jejich charakteristik, kam spadají typické situace, způsob páčání, vlastnost pachatelů a obětí a typické motivy. Dále spočívá ve vyhledávání a zajišťování typických stop, které vznikají při jejich spáchání, a též při typických vyšetřovacích situacích, které se utvářejí při vyšetřování těchto skupin trestných činů. Druhou funkcí je funkce formativní, kde se vytvářejí typové modely činnosti policejních orgánů. Typovými modely rozumíme uspořádané systémy operací a metod s pevně danou strukturou. Každá metodika obsahuje i typické počáteční úkony, plánování, organizování a zvláštnosti samotného vyšetřování.⁶⁴

⁶² RYBÁŘ, Miroslav a Martin KLOUBEK. *Kriminalistika: metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů : (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Vyd. 1. Plzeň: NAVA, 2008. s. 8

⁶³ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. s. 11-13.

⁶⁴ STRAUS, Jiří a Miroslav NĚMEC. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 284-289.

6.1 Způsoby páchání

Způsoby páchání jsou různorodé, jelikož pachatelé nacházejí nové metody, možnosti a prostředky, jak překonávat překážky a některá preventivní opatření. Klasifikaci způsobu páchání krádeží se provádí podle kritérií, a to podle složitosti. To jsou krádeže prosté anebo krádeže složité. Krádeže prosté nevyžadují násilí pachatele k překonání překážky. Předmět krádeže je dostupný, takže se pachatel nepotřebuje připravit na čin, tím myslíme, že si nemusí připravit nástroje k překonání překážky, jelikož je způsob spáchání jednoduchý. Typické případy těchto krádeží jsou krádeže kol a zavazadel. Kdežto při složitých krádežích jsou pachatelé nuceni překonávat překážky, aby se mohli zmocnit nějakého předmětu, tudíž je nutná příprava nástrojů. Typické případy složitých krádeží jsou krádeže vloupáním, a též mezi tyto krádeže řadíme krádeže kapesní, kdy se pachatel pomocí hmatů a triků zmocní věci. Další kritérium je, zda je krádež páchaná vnitřními nebo vnějšími pachateli. Dále podle stupně připravenosti, a ty to krádeže rozdělujeme na připravené nebo nepřipravené, kdy připravené spočívají k opatřování nástrojů a pomůcek, tzv. typování objektů napadení, kontaktování překupníka anebo opatřování úkrytu. U nepřipravených krádeží záleží na příležitosti spáchat krádež. Další klasifikace způsobu páchání je podle použití nástroje, kdy je nejčastější použití nástroje u krádeže vloupáním. Použití nástroje usnadní vyšetřování a pátrání po pachateli, jelikož je pravděpodobnost, že po použití nástroje pachatel zanechá na místě činu mechanoskopickou stopu. Krádeže bez použití nástroje jsou většinou krádeže prosté. Poslední kritériem je zaměření na objekt, nebo na předmět zájmu. Tyto krádeže jsou kapesní, a jsou např. v obchodech, restauracích, apod.⁶⁵

6.2 Metodika vyšetřování krádeží

Historicky vznikly krádeže spolu se soukromým vlastnictvím. Nejčastěji se setkáváme s prostými krádežemi a krádežemi vloupáním. V trestním zákoníku je krádež vymezena ve zvláštní části, v hlavě páté, § 205.

⁶⁵ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 188-190.

(1), „Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,

b) čin spáchá vloupáním,“⁶⁶

(zkráceno o písm. c) d) e) a odst. 2-6)

Krádeže můžeme rozdělit podle objektu zaměření pachatele a podle způsobu páchaní. Podle toho rozdělujeme krádeže do skupin a podskupin, a to krádeže motorových vozidel, kapesní krádeže, krádeže prosté, krádeže v obchodech, v kancelářích a krádeže vloupáním, a to do bytů, bank, pokladen, garáží, chat, rodinných domků, motorových vozidel a dalších objektů. Tato klasifikace způsobů páchaní krádeží je významná při typování pachatelů. Důležitý je i vztah pachatele k objektu, ve kterém krádež spáchal. Podle toho klasifikujeme způsoby páchaní na krádeže páchané vnitřními pachateli, což jsou zaměstnanci, tudíž osoby, které mají zaměstnanecký nebo i jiný vztah k objektu. Anebo krádeže páchané vnějšími pachateli, kdy pachatelem může být kdokoliv, protože zde schází vztah mezi objektem a pachatelem. A nakonec krádeže páchané ve spolupachatelství, kdy vnitřní pachatel poskytne informace o objektu, odstraní nějaké překážky a tím usnadní krádež, kterou realizuje vnější pachatel.⁶⁷

Předmětem útoku rozumíme věci, kterých se pachatel zmocní. Nejčastěji to jsou věci užitkové, které pachatel prodá nebo je bude sám využívat. Dále to jsou peníze, umělecké předměty a starožitnosti, špeky, či motorová vozidla nebo věci umístěné v něm.⁶⁸

Ve většině případů se na místě činu krádeže nacházejí převážně stopy materiální, a to věcné, které závisí na druhu krádeže, a na místě, kde byl čin spáchán. Nejčastěji se vyskytují u krádeží vloupáním, kdy jsou na místě činu nalezeny a zajištěny stopy po použití nástrojů (hasáků, páčidel apod.), a též typické jsou stopy na poškozených objektech, což jsou například vylomené dveře. Méně časté jsou stopy ve vědomí lidí, které se vyskytují při prostých krádežích, kdy je pachatel spatřen jinou osobou.⁶⁹

⁶⁶ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 57.

⁶⁷ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. s. 19-21.

⁶⁸ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 113.

⁶⁹ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 191.

Podněty, které jsou typické pro vyšetřování trestného činu krádeže, je oznámení poškozených osob, a to jak právnických, tak fyzických osob a v neposlední řadě oznámení svědků. V rámci úkonu požadování potřebných vysvětlení od osob poškozených a svědků, je důležité se zabývat hlavně těmito otázkami⁷⁰:

- Za jakých okolností a kdy byla krádež zjištěna
- Kdy viděl odcizenou věc naposledy
- Zda měl poškozený odcizenou věc při sobě nebo na sobě, či místo, kde byla věc uložena
- Zda a jak byla odcizená věc zabezpečena
- Jestli vlastní poškozený doklady k odcizené věci
- Popis odcizené věci
- Informace k vymezení možnému okruhu pachatelů

Jestliže mluvíme o oznámení poškozených osob, máme na mysli zjištění trestného činu, jež od jeho spáchání uplynul určitý čas. Obsahem oznámení jsou informace o místě činu, dobu, kdy poškození zjistili vniknutí do objektu nebo odcizenou věc viděli naposledy. A informace, které jsou nezbytné k identifikaci odcizených věcí a výši škody.⁷¹

Oznámení svědků trestného činu se ve většině případů provádí telefonicky. V případě, že svědek přistihl pachatele přímo při činu a omezil ho na osobní svobodě, postačí oznámit místo činu pro rychlý zásah policejního orgánu, který si pachatele převezme, dále zajistí místo činu a věci doličné. V dalším případě svědek pachatele vyrušil, a pachatel uprchl. V tomto případě je důležité zjistit směr útěku, popis pachatele, zajistit místo činu. Dále je neodkladné zajistit pronásledování pachatele, a vyzoomět poškozeného.⁷²

⁷⁰ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. s. 23-24.

⁷¹ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 114.

⁷² PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 114-115.

6.3 Metodika vyšetřování krádeží vozidel

Podvody a automobilové krádeže jsou dnes další nejrozšířenější páchanou majetkovou trestnou činností. Pro majitele znamená odcizení automobilu bolestivou finanční ztrátu, pro pachatele to mohou být někdy až miliardové zisky, jelikož černý trh s automobily jim to umožňuje díky vysoké poptávce a nabídce, kdy v mnoha případech jde přímou objednávkou krádeže⁷³.

Ze základní statistiky vývoje krádeží vozidel můžeme zjistit, že se počet odcizení vozidel snižuje, kdežto naopak stoupají vzniklé škody, jelikož se ceny automobilů i jejich kvalita stále zvyšují a zapojuje se na scénu zejména organizovaný zločin. V roce 2000 bylo zjištěno 23 839 případů odcizení automobilů, kdy z toho bylo odhaleno 3 429 a dodatečně objasněno 423 případů. V porovnání s rokem 2008 bylo zjištěno 18 011 případů, z toho bylo odhaleno 2 643, a dodatečně objasněno bylo 432.⁷⁴

Příprava krádeže vozidel, samotná krádež a následný prodej vozidla se dělí do 8 fází, a to⁷⁵:

1. Poptávka po vozidle
2. Příprava krádeže
3. Krádež vozidla
4. Příprava transportu
5. Transport
6. Příprava prodeje
7. Prodej
8. Zisk

⁷³ RYBÁŘ, Miroslav a Martin KLOUBEK. *Kriminalistika: metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů : (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Vyd. 1. Plzeň: NAVA, 2008. s. 94-95.

⁷⁴ STRAUS, Jiří a Miroslav NĚMEC. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 292-293.

⁷⁵ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 185-187.

Poptávka po vozidle má ekonomický charakter, jehož cílem je jen zisk a to buď v podobě samotného automobilu, anebo peněz z prodeje. Příprava krádeže automobilu začíná buď cíleným, nebo náhodným typováním automobilu. Pachatelé jsou znalí ohledně samostatných vozidel, a disponují jak informacemi o vozidle, které jsou dané výrobcem, tak i zabezpečovacích systémů. Pachatelé sledují a monitorují chování majitele, jeho pravidelné cesty, kde parkuje, způsob zabezpečení vozidla apod. A poté analyzují situaci, která bude vhodná k odcizení vozidla. Tím je myšleno, v jakém čase krádež provedou, místo a způsob krádeže. Krádež vozidla je už realizovaná příprava. Při vyšetřování se klade důraz na místo, čas, způsob odcizení vozidla, tedy způsob překonání zabezpečení vozidla a dále na stopy, které zanechali pachatelé na místě činu. Příprava transportu je u odcizení vozidla zvláště důležitá, jelikož pachatelé musí co nejrychleji převést a ukrýt odcizený automobil. Řidič je vybaven novými doklady a automobil je zbaven znaků odcizení. Pro transport je předem připravená bezpečná trasa. Většinou jsou odcizené automobily ukryté v kamiónech, kontejnerech nebo vlcích, kde jsou vozidla převážně při transportu rozebrané na díly, a to v krátkém časovém úseku. Při prodeji odcizeného automobilu mají pachatelé připravenou legendu prodeje, a vše co by mělo vyvrátit podezření, že automobil byl odcizený. Hlavním cílem pachatelů je prodej vozidla a následné obohacení.⁷⁶

Předmětem útoku je vždy motorové vozidlo. Jsou to motorová vozidla jednostopá či dvojestopá, osobní vozidlo, užitkové, nákladní automobily, nebo traktory či autobusy. Zájem pachatele záleží na výrobní značce vozidla.⁷⁷

Materiální stopy se mohou vyskytovat na místě krádeže, na místě nálezů vozidla, na vozidle samém nebo i na místě, kde se padělaly doklady, a kde proběhla přestavba vozidla. Nečastější stopa je stopa mechanoskopická, která vzniká porušením systému k uzamykání, nebo jiným poškozením automobilu. Další typické stopy jsou stopy chemické, kdy je porušena skleněná výplň, a stopy biologické, a daktyloskopické, které lze zajistit ve vnitřním prostoru.⁷⁸

⁷⁶ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 185-187.

⁷⁷ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 198.

⁷⁸ RYBÁŘ, Miroslav a Martin KLOUBEK. *Kriminalistika: metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů : (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Vyd. 1. Plzeň: NAVA, 2008. s. 101-106.

Počáteční vyšetřovací úkony se provádějí v pořadí, které je určováno dobou, která uplynula od doby odcizení, do doby zjištění odcizení motorového vozidla.⁷⁹

Ve většině případů se Policie ČR snaží vozidlo vypátrat v tom místě, kde se ztratilo, tím myslíme především okres a kraj, jelikož skutečnost, že bylo odcizeno vozidlo se zjistí vcelku brzy, ale je-li na scéně organizovaná skupina, tak je převoz do zahraničí otázkou jen několika hodin. Prvotní je snaha zjistit, kdy a kde bylo vozidlo odcizeno, kompletní popis automobilu, a zda je podezření na konkrétní osobu. Dále se podle stáří a typu značky vozidla tipují místa, jako jsou autoopravny a autobazary, a sleduje se černý trh s automobily.⁸⁰

První zásah je nutno vykonávat v případě, že oznamovatel krádeže přímo viděl pachatele, který motorové vozidlo odcizil, a tudíž je možné pachatele s vozidlem pronásledovat. Jestliže je první zásah neúspěšný nebo k němu nedošlo, je nutné prověřovat v rámci operativně pátracích opatření nejrůznější informace, které směřují k pátrání po neznámém pachateli. Ohledání místa činu, a domovní a osobní prohlídka, která je prováděna u obviněných nebo podezřelých osob z krádeže motorového vozidla. Při této prohlídce lze získat doklady od odcizeného automobilu, nástroje, které mohli být použité při páchání a v některých případech, lze i zajistit záznamy, které si pachatelé vedli o trestné činnosti, kterou páchali.⁸¹

6.4 Metodika vyšetřování podvodů

Podvod je trestným činem, který též patří do kategorie majetkové kriminality, ale též je charakteristický pro hospodářskou kriminalitu.

Způsoby páchání podvodů jsou rozsáhlé. Podvodem se rozumí jednání, kterým pachatel obohatí sebe nebo někoho jiného tak, že uvede poškozeného v omyl, využije omylu, nebo zamlčí podstatné skutečnosti a tím dosáhne obohacení. Též známe trikové podvody, kdy pachatel využije nedokonalosti lidských smyslů.⁸²

⁷⁹ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 200.

⁸⁰ STRAUS, Jiří a Miroslav NĚMEC. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 299-301.

⁸¹ RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001, Skripta pro střední a vyšší odborné školy. s. 200.

⁸² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 58.

Úspěch pachatele podvodu spočívá v navazování nových kontaktů, inteligenci a jeho znalostech a v neposlední řadě výřečnosti a improvizaci. Kdežto obětí se může stát kdokoliv, jak osoba staršího věku, která je důvěřivá, tak i dospělá osoba, která je úspěšná, a má významné postavení v práci. Oběťmi podvodů se stávají i podnikatelské firmy. Oběť je ve většině případů důvěřivá a nemá zkušenosti s obchodními transakcemi.⁸³

Významnou stopou u podvodů je výpověď poškozeného nebo svědků. Z toho vyplývá, že typickými stopami jsou stopy ve vědomí lidí, tedy paměťové. Dále to jsou věcné důkazy, čím myslíme zboží odlišné kvality, nebo napodobeniny či padělky.⁸⁴

Typické vyšetřovací situace se rozdělují do tří skupin. V první situaci neznáme totožnost pachatele, ale vše nasvědčuje tomu, že byl spáchán trestný čin. V další situaci též známe totožnost pachatele, a skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, ale pachatel se zdržuje na neznámém místě. A v poslední situaci známe totožnost pachatele, jeho místo pobytu, a vše nasvědčuje tomu, že byl spáchán trestný čin. Nejdůležitější při vyšetřování podvodů, je zjištění totožnosti pachatele, tím máme na mysli zajištění jeho popisu, místům, kde se nacházel, stykům apod. Jestliže proti pachateli zahájíme trestí stíhání, pachatel se buď dozná, vše zcela popírá nebo odmítá vypovídat.⁸⁵

Při vyšetřování podvodů je problémové dokazování. Obvinění pachatelé často uvádějí, že nevěděli, že využívají něčí omylu či, že nechtěli někoho uvést v omyl. Při dokazování je třeba vycházet ze způsobu života obviněného, zdrojích jeho příjmů, způsobu spáchání podvodu, či sérii podvodných jednání.⁸⁶

⁸³ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. s. 50-52.

⁸⁴ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 121.

⁸⁵ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. s. 53-54.

⁸⁶ PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. s. 122.

7 PREVENCE MAJETKOVÉ KRIMINALITY

7.1 Městský kamerový dohlížecí systém v Plzni (MKDS)

Kamerový systém v Plzni zajišťuje Správa veřejného statku města Plzně, a je zde budován od roku 1998. Tento systém obsluhují strážníci (cca 16 strážníků) Městské policie Plzeň ve spolupráci s příslušníky Policie České republiky. K 1. 1. 2014 je v Plzni nainstalováno přibližně 90 kamer, které sledují území města, zejména části města s největším nápadem kriminality. Kamerový systém funguje nepřetržitě 24 hodin denně, a pořizuje záznam, který se archivuje po dobu 30-ti dní. Záznam se především využívá při řešení přestupků nebo trestných činů. Kamerovým systémem se dohlíží na veřejný pořádek, kontroluje bezpečnost silničního provozu, a přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku. Dále je kamerový systém významný pro prevenci kriminality.⁸⁷ Další kamerové systémy jsou nainstalovány v obchodních centrech, či menších obchodech, barech a tanečních klubech, aj., což je přínosem pro prevenci kriminality z důvodu identifikaci pachatele trestné činnosti, jelikož je zaznamenáno jeho protiprávní jednání, kterého se dopustil. Díky kamerovému systému je možnost identifikace pachatele širokou veřejností, jestliže je pořízena fotografie či záznam ze spáchaného trestného činu, a tento konkrétní popis či fotografie je zveřejněna prostřednictvím médií či sociálních sítí.

Pro příklad plnění funkce kamerového systému z minulých let je případ ze dne 24. října 2012: „*V pátek odpoledne byl hlídce městské policie předán ostrahou prodejny Tesco muž, jenž se pokusil odcizit na prodejně zboží v hodnotě bezmála tři sta korun, ukrýt jej pod bundou a odnést přes pokladní zónu. To se mu však nepodařilo, protože byl celou dobu sledován kamerovým systémem prodejny. Jakmile prošel kolem pokladny bez placení, ostraha obchodu muže zastavila a předala přivolané hlídce strážníků. Ti následně zjistili, že o tohoto 33-ti letého muže má zájem i PČR, které byl posléze předán.*“ Takovýchto případů je denně několik, z čehož vyplývá, že instalace kamerového systému je v současné době nutností v boji pro majetkové i jiné kriminalitě.⁸⁸

⁸⁷Portál Městské policie Plzeň online. *Městský dohlížecí kamerový systém* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/aktuality/mestsky-dohlizeci-kamerovy-system.aspx>>.

⁸⁸Portál Městské policie Plzeň online. *Aktuality* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/aktuality/zlodej-skoncil-v-rukach-pcr.aspx>>.

7.2 Projekt Bezpečné město

Projekt „Bezpečné město“ vznikl v roce 2009. Hlavní myšlenka tohoto projektu je součinnost mezi Policií České republiky, městskou policií a městem Plzní, kdy je hlavní kooperace mezi těmito složkami při řešení bezpečnostních problémů na území města. Cílem je zvýšení bezpečnosti občanů i návštěvníků ve městě. Tento projekt též umožňuje občanům, aby se podíleli při řešení problémů na území města tím, že mohou sdělit konkrétní osobě poznatky, návrhy, nebo jen měli možnost dotázat se na konkrétní otázky určitých osob. Garantem projektu je Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně. Tento odbor koordinuje činnost projektu. Současně se založením tohoto projektu byla Plzeň rozdělena na šedesát okrsků, kdy je ke každému přidělen strážník, policista a člen zastupitelstva z daného městského obvodu. Tyto osoby mají místní i osobní znalost, což zajišťuje pokrytí problematiky v daném obvodu a jsou za problematiku v lokalitě zodpovědní. V každém obvodu je umístěna schránka projektu „Bezpečného města“, která dává možnost občanovi, aby skrze schránku sdělil poznatky, aniž by musel dojít na příslušnou instituci, nebo pro vrácení nalezených dokladů. Partneři projektu jsou Magistrát města Plzně, Policie České republiky a městská policie města Plzně. Projekt má své webové stránky, kam občan může napsat ať už dotaz, nebo připomínku k čemuž slouží poradna na této stránce. Dále zde jsou dopravní informace, informace o prevenci kriminality a protidrogové prevenci, pátrání policie, ztráty a nálezy, aj., a samozřejmostí je rozdělení okrsků a jména učených strážníků a policistů s osobní odpovědností a zastupitele příslušného okrsku.⁸⁹

Ukázka příspěvku od občana ohledně majetkové kriminality do poradny projektu Bezpečné město⁹⁰:

1. 1. 2014 22:13 Petr Radek

„Dobrý den, poslední dobou se na Doubravce rozmáhají vloupání do domů, kdy se zloději dostanou do domu přes vchodové dveře. Neustále slyším od sousedů, že mají opět nové rýhy na dveřích. Rád bych se zeptal, zdali s tím někdo hodlá něco dělat, nebo jestli máme čekat, až se do domu dostanou?“

⁸⁹ Bezpečné město online. *O projektu Bezpečné město* [online]. 2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpecnemesto.eu/o-projektu/popis-projektu/>>.

⁹⁰ Bezpečné město online. *Poradna městského obvodu Plzeň 4* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.bezpecnemesto.eu/poradna/aid_4/poradna-mestskeho-obvodu-plzen-4.aspx>.

16. 1. 2014 13:28 Město Plzeň

„Dobrý den. Vámi avizovaný problém Police ČR vnímá a činí veškerá možná opatření, aby došlo k zamezení této trestné činnosti a odhalení pachatelů. V rámci naší činnosti se policistům Městského ředitelství policie Plzeň se již dílčí úspěchy podařily, kdy v průběhu měsíce prosince bylo několik pachatelů, kteří se dopouštěli vloupání do bytů a rodinných domů, obviněno a u některých z nich je trestní stíhání vedeno vazebně. Dále Vás mohu ujistit, že i v současné době mezi naše priority patří odhalování a objasňování předmětné trestné činnosti, a to zejména s ohledem na citlivou otázku nabourávání pocitu bezpečí a soukromí, což bezesporu pro každé občana jeho domov zcela jistě představuje. V případě dalších Vašich otázek, postřehů a podnětů jsme připraveni se sejít k osobnímu jednání, či je možné kdykoli kontaktovat místně příslušné obvodní oddělení Plzeň-4, na adrese Hřbitovní 1, Plzeň.

S pozdravem plk. Mgr. Michal Krejbich vedoucí ÚO SKPV Městské ředitelství policie Plzeň“

Dále webový portál Bezpečné město pravidelně informuje občany o předešlých událostech a aktualitách. Dalšími příklady majetkové kriminality na území města Plzně je trestný čin zatajení věci a zpronevěra⁹¹:

„Policisté z obvodního oddělení Plzeň – střed předali v pondělí 7. 1. záznam o sdělení podezření z přečinu zatajení věci 33ti letému muži z Plzně. Na začátku prosince navštívil pobočku jedné banky na Americké třídě 23 letý cizinec a vyřizoval si platební transakce na přepážce. Na té při odchodu ponechal mobilní telefon a klíč od vozidla, a když se o chvíli později vrátil, věci tam nenašel. Předměty za 13 tisíc korun našel právě 33ti letý muž a ponechal si je. Pokud soud uzná muže vinným, hrozí mu trest odnětí svobody až na jeden rok“

„Na začátku ledna tohoto roku se na policisty z borského obvodního oddělení obrátil majitel jednoho baru ve Zborovské ulici v Plzni. Ten předal v pracovní době 32 leté zaměstnankyni finanční hotovost 30 tisíc korun, která měla sloužit jako výplata z výherních automatů. Ovšem místo, aby peníze vyplatila případným výhercům, téměř 28 tisíc korun sama do automatů vložila a prohrála je. Majitel se samozřejmě ihned po zjištění obrátil na policii a žena

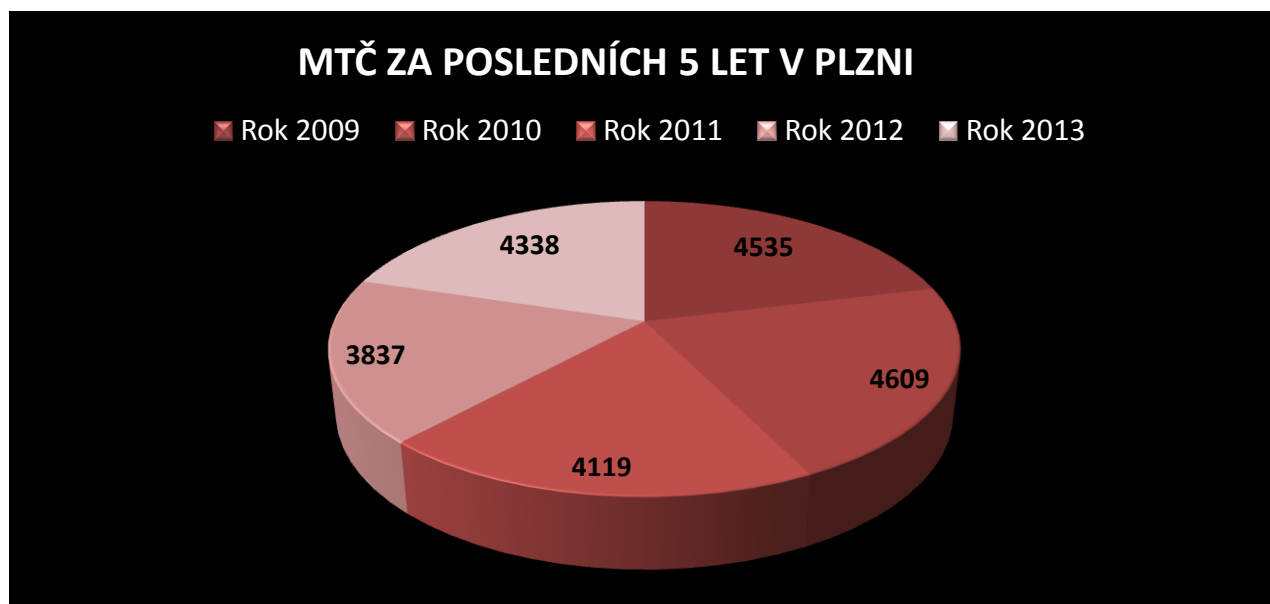
⁹¹ Bezpečné město online. *Aktuality: Víkend plzeňských policistů* [online]. 2013 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpecnemesto.eu/vikend-plzenskych-policistu-14.aspx>>.

si včera převzala záznam o sdělení podezření z přečinu zpronevěra, za který jí hrozí v případě viny trest odnětí svobody až na dva roky.“

8 STATISTIKY MAJETKOVÉ KRIMINALITY

Praktická část obsahuje komparativní metodu nápadu majetkové trestné činnosti Městského ředitelství policie Plzeň k celkově páchané trestné činnosti na území města Plzně, dále jsou porovnány jednotlivé vybrané obvody, a též jsou srovnávány nejčastější krádeže za posledních 5 let. Srovnávané roky jsou od roku 2009 do roku 2013. Jednotlivými městskými obvody obsažené v grafech jsou Slovany, Skvrňany, Lochotín, Bory, Doubravka, Vinice a Plzeň – Střed. Komparace nejčtenějších krádeží, které jsou uvedené, jsou krádeže prosté, vloupáním, krádeže motorových vozidel, krádeže věcí z vozidel a krádeže jízdních kol.

Graf č. 1: Majetková trestná činnosti za posledních 5 let na území města Plzně⁹²

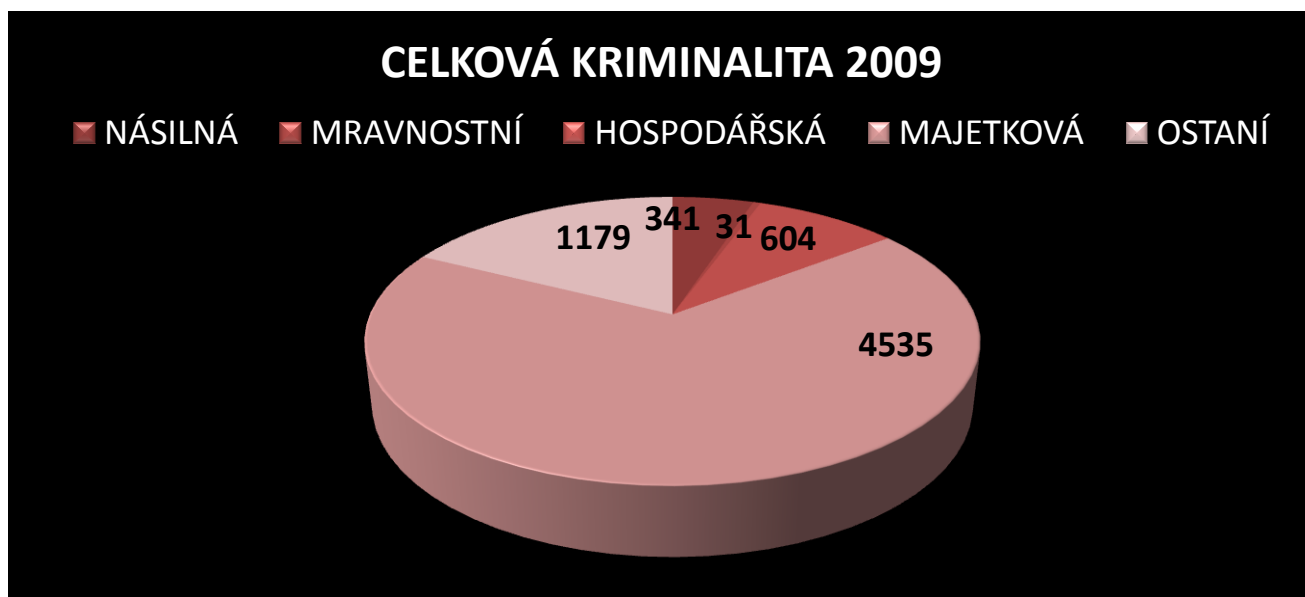
Při vyhodnocení majetkové kriminalita za posledních pět let na území města Plzně je zřejmé, že nejméně spáchaných trestných činů bylo zaznamenáno v roce 2012, kdy došlo k 3 837 trestných činů proti majetku. Nejvyšší majetková kriminalita byla na tomto území v roce 2010, kdy nejčtenějším trestným činem byla prostá krádež, a to v počtu 3 133.

⁹² Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Hypotéza č. 1, že majetková trestná činnost na území města Plzně neklesá, se potvrdila. Výjimkou je rok 2012, ve kterém došlo k nejméně trestným činů proti majetku, za posledních pět let, tudíž došlo k poklesu oproti předchozímu roku a roku následujícím.

Rok 2009

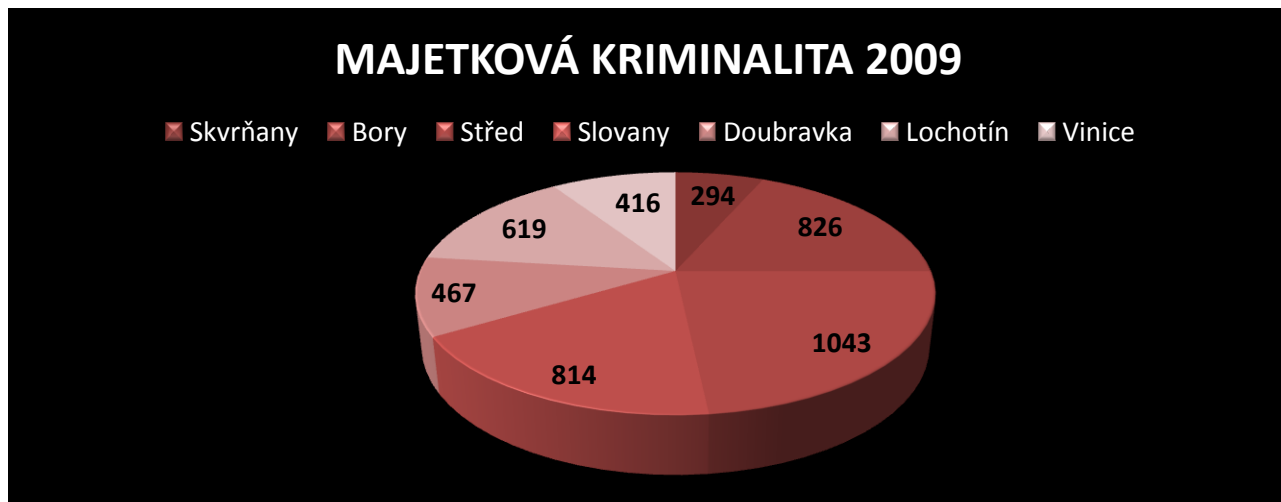
Graf č. 2: Celková kriminalita – rok 2009⁹³

V porovnání s ostatní kriminalitou je majetková kriminalita v Plzni nejčastější. Druhou nejčastější kriminalitou je ostatní kriminalita. Do ostatní kriminality pro příklad spadá trestný čin šíření poplašné zprávy, ohrožování pod vlivem návykové látky, nebo zanedbání povinné výživy. V roce 2009 bylo celkem objasněno majetkových trestných činů 975 (tj. 21,5%) z celkového počtu 4 535 trestných činů.

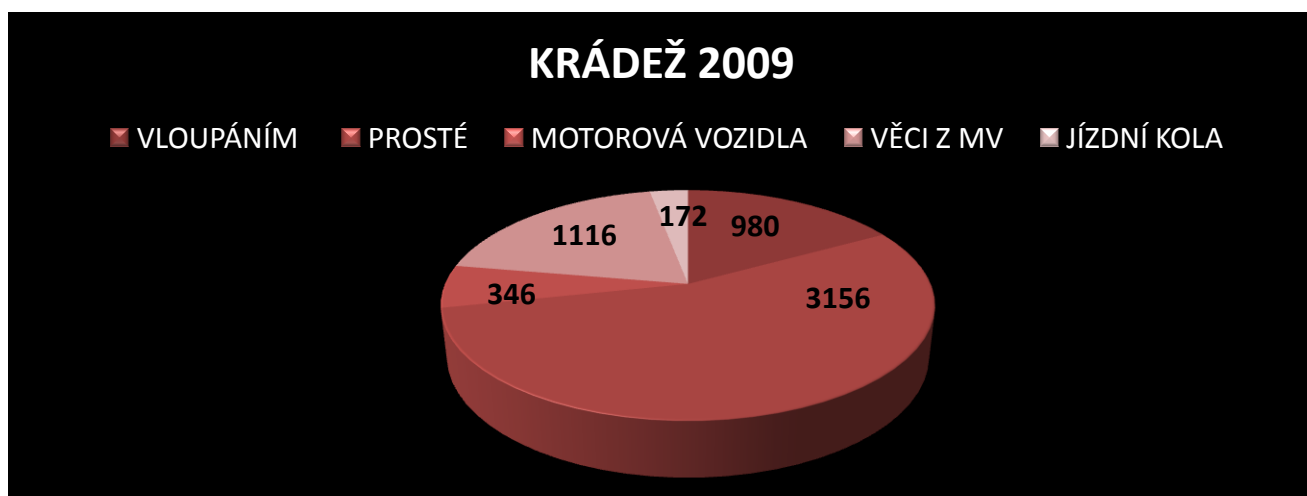
⁹³ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Graf č. 3: Jednotlivé obvody – rok 2009⁹⁴

Ve vybraných srovnávaných obvodech bylo nejvíce zaznamenáno trestných činů proti majetku v obvodu Plzeň – střed, v obvodě Plzeň – Bory, a v obvodě Plzeň – Slovany, což je předvídatelné, jelikož jsou tyto obvody největší, a ve středu města se nachází nejvíce heren, diskoték a barů, a sdružuje se zde nejvíce lidí včetně turistů, kteří nejčastěji navštěvují historické památky města, které se nejčastěji nacházejí ve středu města. V těchto obvodech jsou největší příležitosti k páchaní majetkové trestné činnosti. Nejméně majetkových trestných činů bylo spácháno v obvodě Plzeň – Skvrňany.

Graf č. 4: Trestný čin krádež – rok 2009⁹⁵

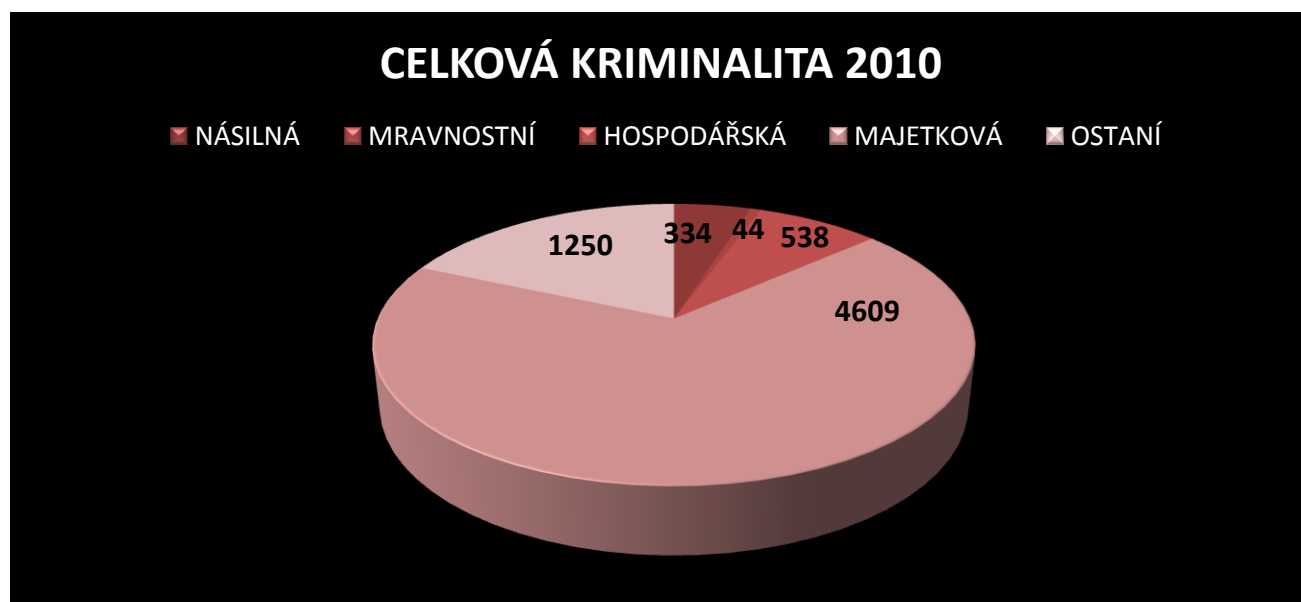
⁹⁴ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

⁹⁵ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Z uvedených čísel lze vyčíst, že na území města Plzně v roce 2009 nejčastěji došlo k trestnému činu krádeže, kdy nejvíce bylo spácháno krádeží prostých, a to 3 156, kam řadíme kapesní krádeže, krádeže na jiných osobách, krádeže motorových vozidel, věci z motorových vozidel, jízdních kol apod. Celkem bylo odcizeno 346 motorových vozidel dvojstopých, a 17 jedno-stopých. Nejvíce však pachatelé odcizují věci z motorových vozidel, a v tomto roce bylo zaznamenáno 1 116 krádeží. Tato problematika spočívá v neopatrnosti občanů, kteří často nechávají osobní věci ve vozidle. Již zmíněný projekt Bezpečné město, několikrát uskutečnil preventivní opatření, kdy občané byli upozorňováni, že jejich auto není trezor.

Rok 2010

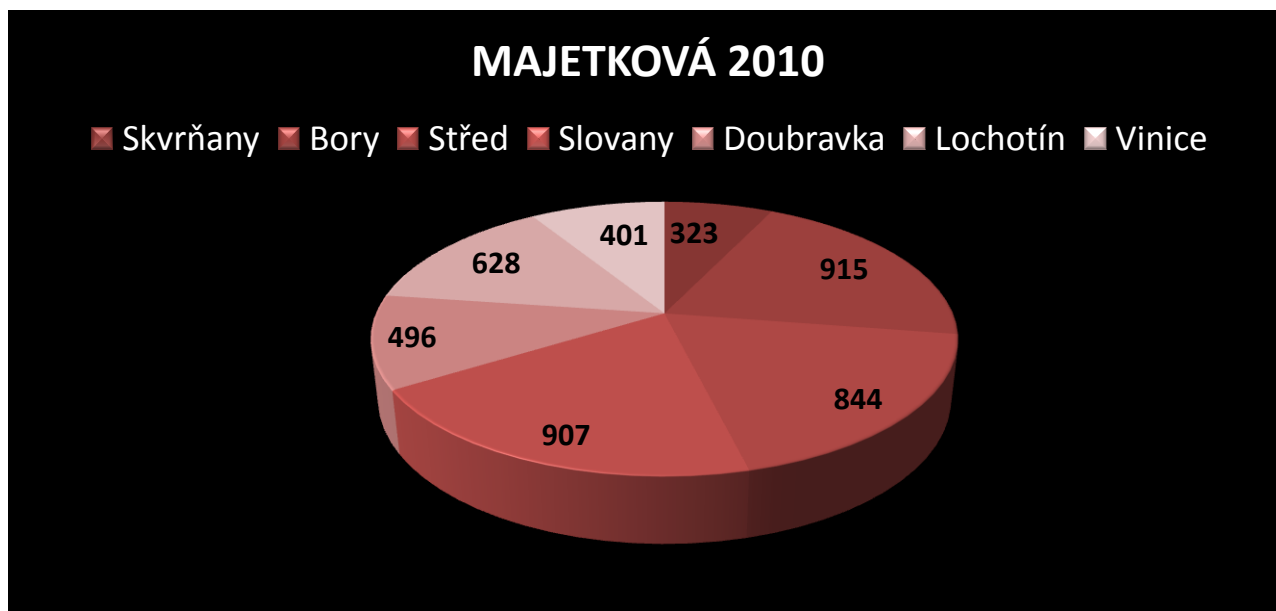
Graf č. 5: Celková kriminalita – rok 2010⁹⁶

Rok 2010 představuje pro územní odbor Plzeň znovu nejčastější problematiku, a to majetkovou kriminalitu, kdy bylo celkem spácháno 4 609 trestných činů, z toho objasněno bylo 882 případů, což je 19,14%. V tomto roce bylo obdobně jako v roce před nejvíce prostých krádeží, kdy toto číslo nejvíce představují krádeže věcí z automobilu jako u předchozího srovnávaného roku.

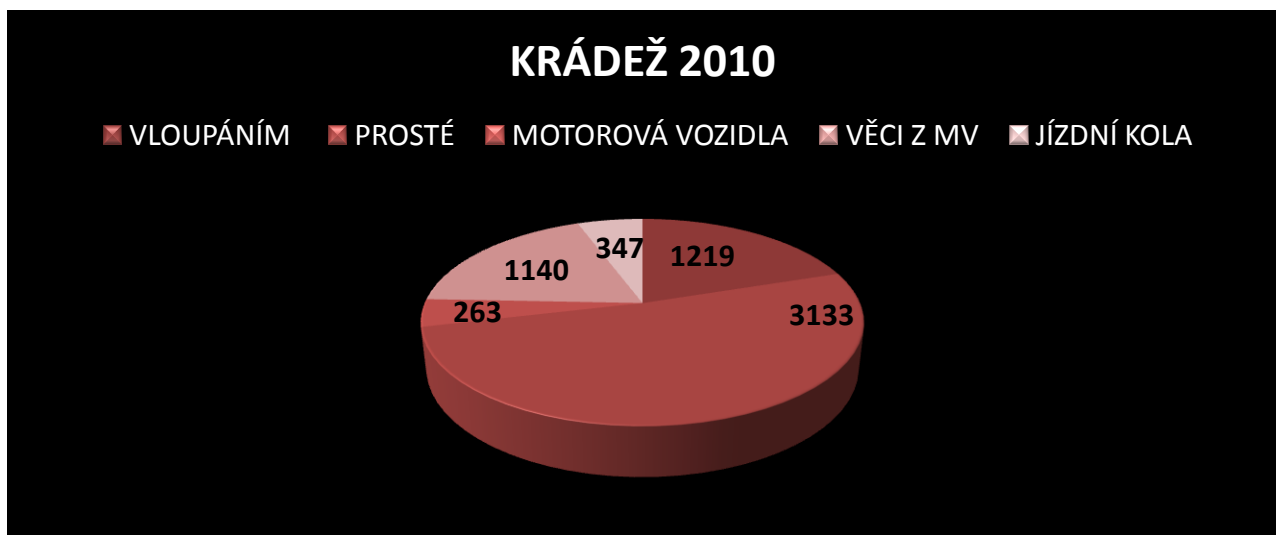
⁹⁶ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Graf č. 6: Jednotlivé obvody – rok 2010⁹⁷

V tomto roce je zaznamenán pokles spáchaných trestných činů v obvodě Plzeň – Střed oproti předchozímu roku, který představoval 1043 trestných činů vůči roku 2010, kdy bylo v tomto obvodě spácháno celkem 844 trestných činů. V obvodě Bory byl nárůst o 89 případů, a v obvodě Slovany počet majetkových trestných činů vzrostl ve srovnání s předchozím rokem, a to o 93 případů. Nejmenší majetková kriminalita byla rovněž zaznamenána v obvodě Skvrňany.

Graf č. 7: Trestný čin krádež – rok 2010⁹⁸

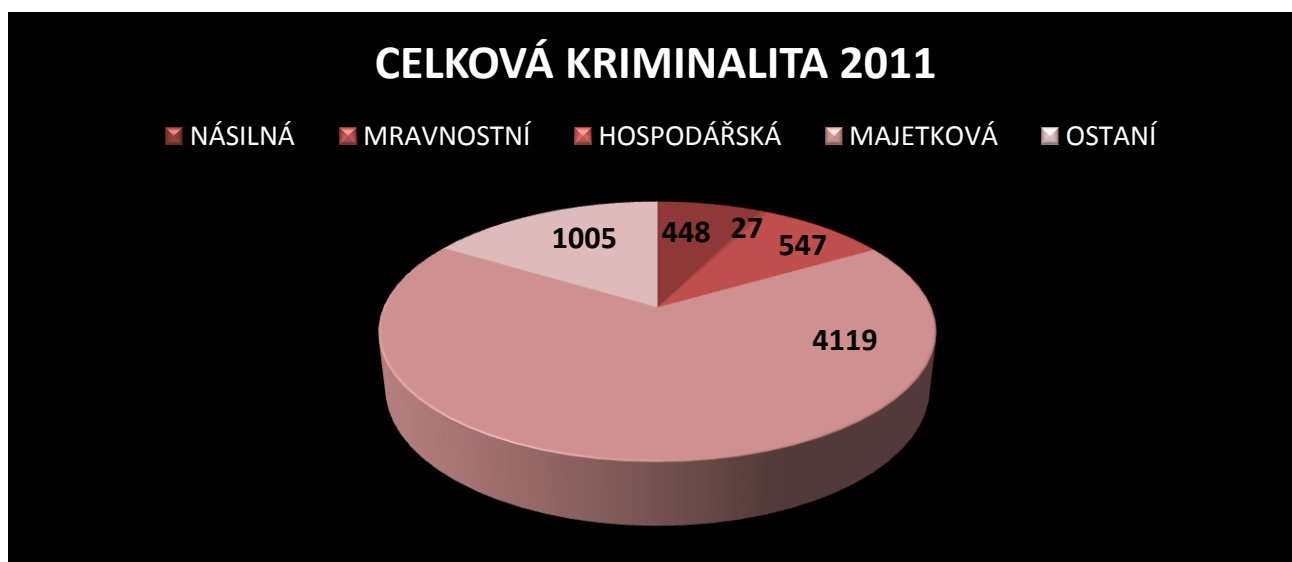
⁹⁷ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

⁹⁸ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Celkem bylo v roce 2010 spácháno 3 133 prostých krádeží, z toho bylo odcizeno 1 140 motorových vozidel, 347 jízdních kol a 1 140 věcí z automobilů.

Rok 2011

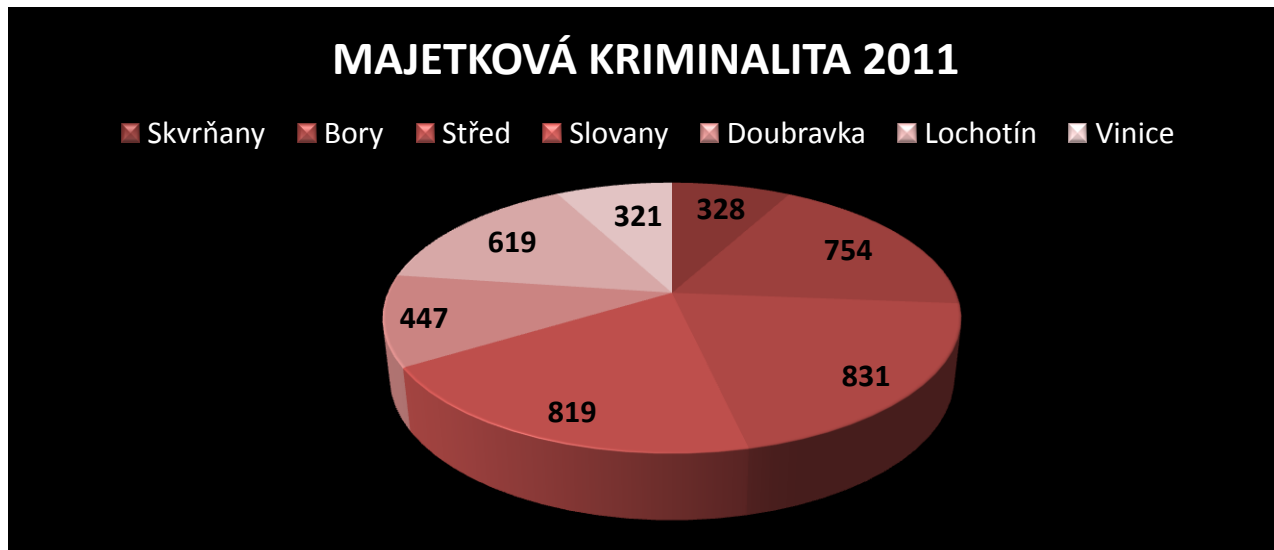
Graf č. 8: Celková kriminalita – rok 2011⁹⁹

V roce 2011 se snížila majetková trestná činnost v Plzni oproti předchozím rokům. Snížení nebylo nijak výrazné, ale přesto představuje pozitivum. Z celkového počtu 4 119 případů bylo objasněno 1018 případů, což je 24,71%.

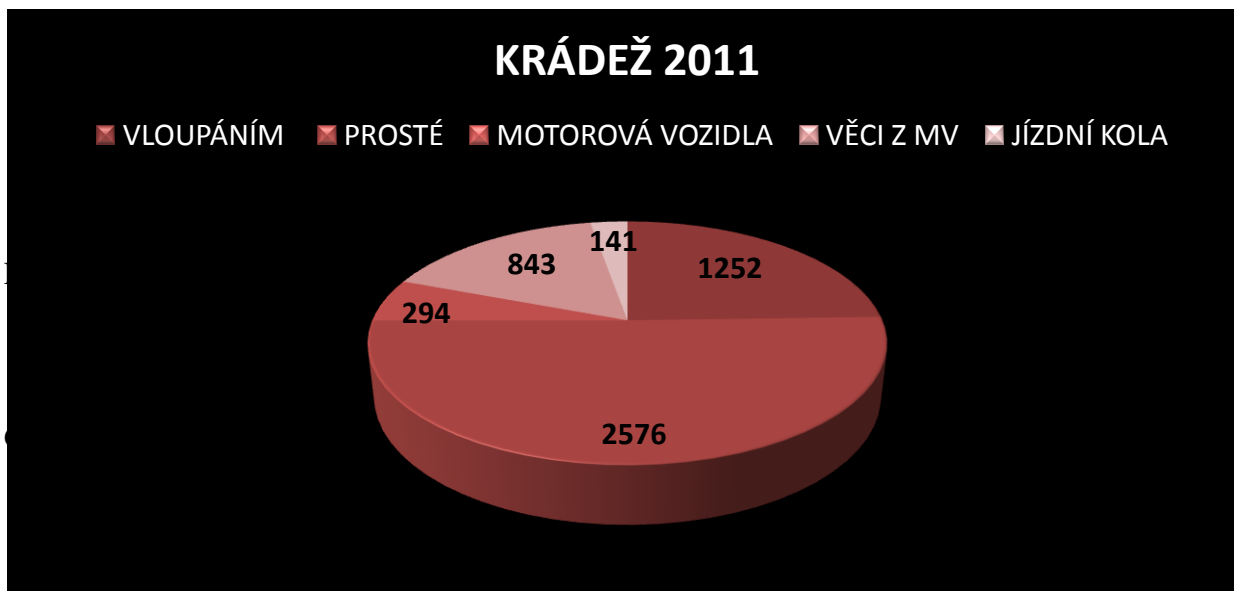
⁹⁹ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Graf č. 9: Jednotlivé obvody – rok 2011¹⁰⁰

V roce 2011 byl největší pokles oproti roku 2010 spáchaných trestných činů v obvodě Bory, a to o 161 případů a dále v obvodě Slovany – o 88 případů. Nejméně případů však bylo v obvodě Vinice oproti roku 2009 a 2010, kdy nejmenší nápad majetkové kriminality byl v obvodě Skvrňany.

Graf č. 10: Trestný čin krádež – rok 2011¹⁰¹

¹⁰⁰ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

¹⁰¹ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

V tomto roce je značný pokles prostých krádeží oproti předešlému roku, a to o 1 543 případů. Také klesly krádeže jízdních kol - o 206 případů, spolu s krádežemi věcí z automobilů – 297.

Rok 2012

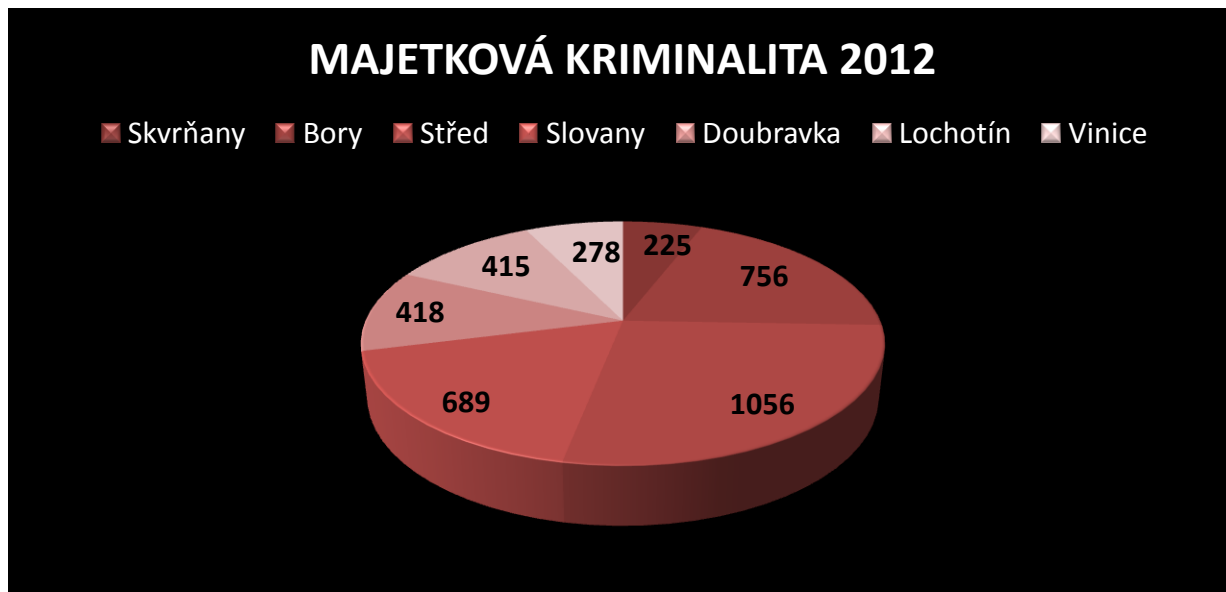
Graf č. 11: Celková kriminalita – rok 2012¹⁰²

V roce 2012 bylo z celkového počtu 3 837 majetkových trestných činů objasněno 1083 případů, což představuje objasněnost 28,23%. Oproti roku 2011 majetková kriminalita na území města Plzně klesla o 282 případů. V porovnání s rokem 2010 klesla celkem o 772 případů, a oproti roku 2009 o 698 případů.

¹⁰² Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Graf č. 12: Jednotlivé obvody – rok 2012¹⁰³

Z jednotlivých srovnávaných obvodů představují totožně s předchozími roky obvody, kde je největší nápad majetkové kriminality, a to obvod Plzeň – střed, Bory a Slovany.

Graf č. 13: Trestný čin krádež – rok 2012¹⁰⁴

¹⁰³ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

¹⁰⁴ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Největší pokles krádeží v Plzni představují krádeže věcí z automobilů, kdy odcizení těchto věcí kleslo o 269 případů. Tento pokles je z velké části zapříčiněn větším důrazem na preventivní opatření, které probíhá každoročně, a taktéž větší opatrností občanů.

Rok 2013

Graf č. 14: Celková kriminalita – rok 2013¹⁰⁵

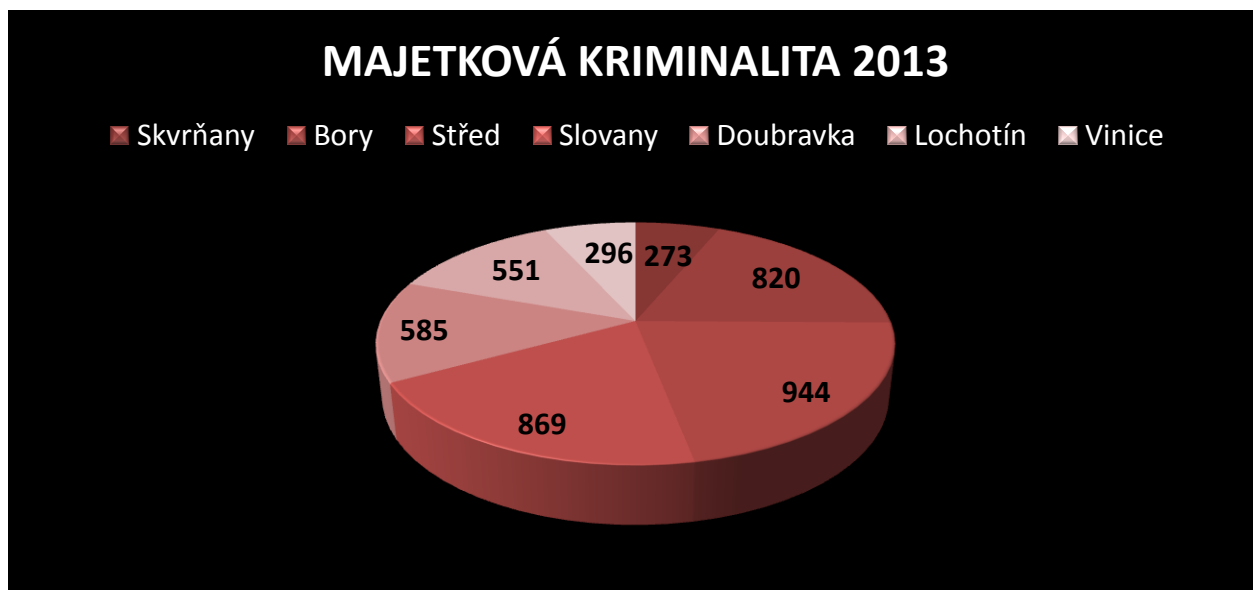

Loňský rok značí nárůst majetkové kriminality, což je zapříčiněné tím, že se město Plzeň od 1. 1. 2013 rozrostlo o několik obcí, čímž se navýšil počet obyvatel, území, tak i počet spáchaných trestných činů. Nárůst však není nijak dramatický. V roce 2013 bylo zaznamenáno 4 338 případů, kdy objasněnost byla 26,05% - což je 1130 případů. V tomto roce bylo zásadní schválení vyhlášky, která sníží počet hazardních heren ve městě z původního počtu 220 heren na konečných 130, což pro některé není dostatečné a jsou přesvědčeni, že snížení by mělo být radikálnější. Pro příklad ve třech ulicích, kde bylo 20 nejnavštěvovanějších heren, v konečném stavu zůstane pouze jedna. V samotném historickém středu města budou zrušeny všechny do jedné. Tento pozitivní krok povede ke snížení kriminality ve městě, a i k zvýšení pocitu bezpečí

¹⁰⁵ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

občanů. Je však zapotřebí zmínit, že město z těchto hazardních heren dostávalo od provozovatelů částky přibližně v řádech sta milionů korun za rok.¹⁰⁶

Graf č. 15: Jednotlivé obvody – rok 2013¹⁰⁷

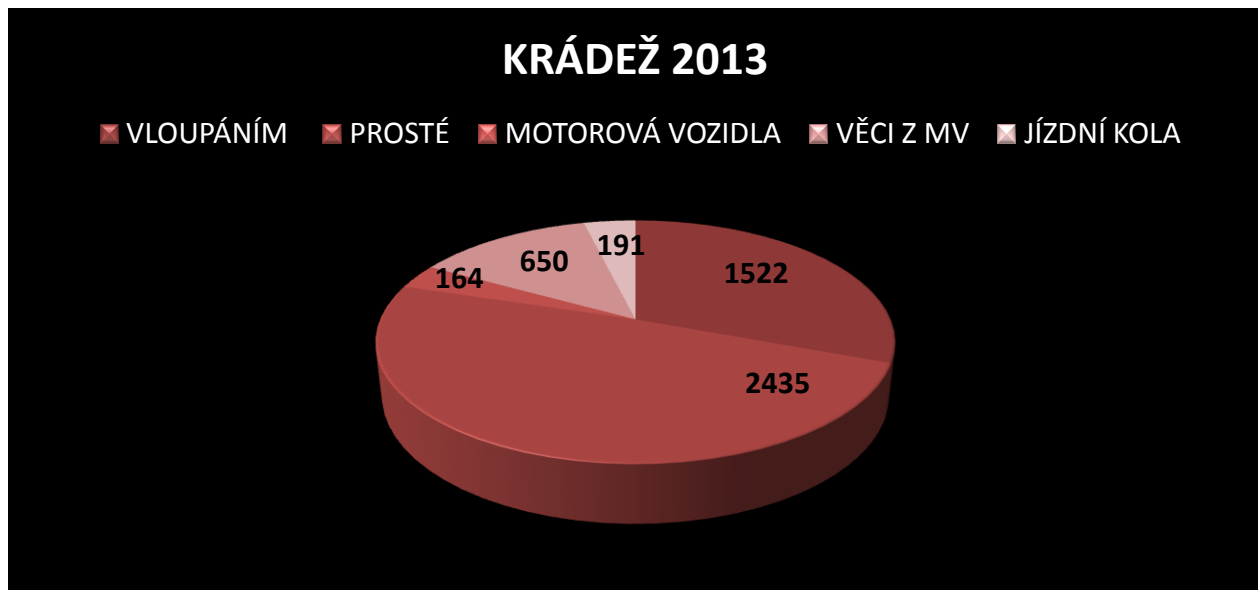
V tomto roce je oproti předchozímu roku pokles v obvodech Plzeň – Bory a střed, kdežto došlo k nárůstu v obvodě Slovany. Obvodem s nejmenším nárůstem majetkové kriminality byl znovu obvod Plzeň – Skvrňany.

Hypotéza č. 2, že největší nárůst majetkové kriminality je soustředěn ve středu města se potvrdil. Ze srovnávaných posledních pět let je největší nárůst majetkové trestné činnosti průkazně ve středu města. Výjimkou je rok 2010, kdy největší nárůst majetkové kriminality byl v městském obvodě Plzeň-Bory.

¹⁰⁶ iDnes online. *Plzeňský kraj* [online]. 2013 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <http://plzen.idnes.cz/herny-a-hazard-v-plzni-0ur-/plzen-zpravy.aspx?c=A130905_203824_plzen-zpravy_pp>.

¹⁰⁷ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Graf č. 16: Trestný čin krádež – rok 2013¹⁰⁸

V roce 2013 bylo spácháno 2 435 prostých krádeží, 1 522 krádeží vloupáním. Dále bylo odcizeno 191 jízdních kol, což oproti roku 2012 vzrostlo o 40 případů. Jízdní kola jsou odcizována nejčastěji z důvodu nedostatečného zabezpečení a samozřejmě poptávce, nebo snadností jízdní kolo prodat. Spolu s modernizací jsou i vyráběna kvalitnější a dražší kola. Od roku 2010 se Městská policie Plzeň připojila k programu prevenci kriminality k systému pro identifikaci a ochranu majetku KRIMISTOP, kdy je možnost zakoupit si identifikační sadu pro jízdní kolo, které bude zavedeno do databáze KRIMISTOP. Cílem tohoto programu je hlavně odradit pachatele, a v případě odcizení jízdního kola snadné identifikace majitele, a následné vrácení.¹⁰⁹ Jak jsem již zmínila, ceny jízdních kol rostou se zvyšující kvalitou, proto je tento program velkým přínosem pro prevenci majetkové kriminality na území města Plzně. Ve srovnání 5 let, bylo v loňském roce nejméně případů odcizení motorových vozidel.

Hypotéza č. 3 tvrdící, že na území města Plzně je nejčtenější krádež prostá, se v porovnávaných posledních pěti let 100 % potvrdila.

¹⁰⁸ Vlastní sestavení grafu podle Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

¹⁰⁹ Portál Městské policie Plzeň online. *Evidence jízdních kol* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/prevence/preventivni-akce-2010/evidence-jizdnich-kol.aspx>>.

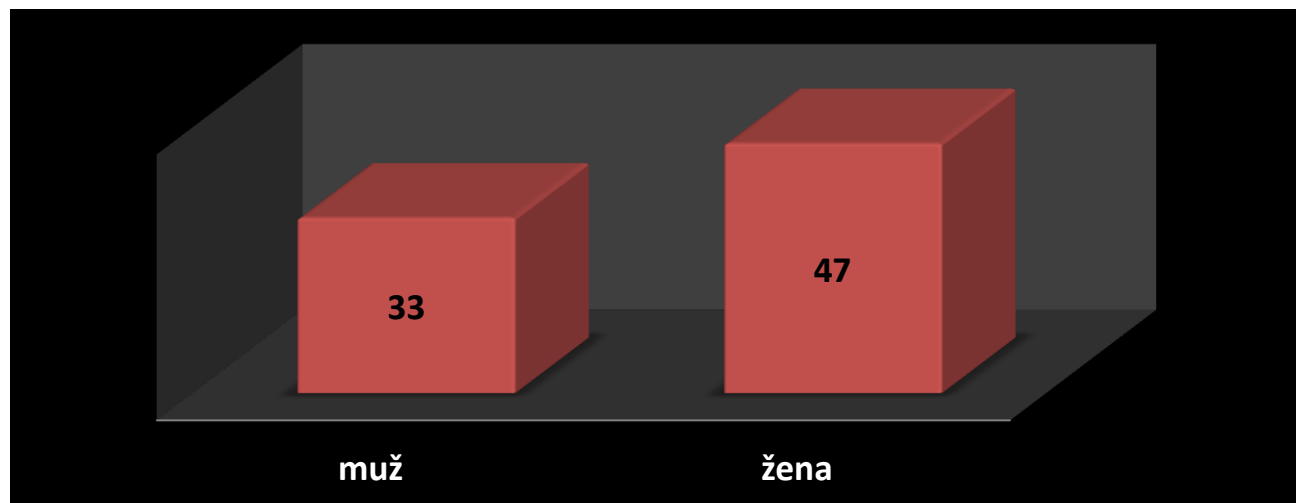
9 VÝZKUM

Pro výzkum byla vybrána metoda dotazníkového šetření, kdy toto dotazníkové šetření zjišťovalo názory a zkušenosti osob v rozmezí věku 15 – 45 let a více na problematiku majetkové kriminality na území města Plzně. Šetření bylo provedeno na VOŠZ, managementu a veřejnoprávních studií s.r.o. v Plzni, kdy dotazníkové šetření proběhlo u studentů 1. a 2. ročníku prezenčního i kombinovaného studia, a dále na sociální síti. Sběr dat byl realizován prostřednictvím zpracovaného dotazníku, který obsahoval 12 otázek a byl nazván „Majetková kriminalita na území města Plzně.“ Bylo vyplněno celkem 80 dotazníků. Dotazníky byly anonymní a dobrovolné. Dotazníkové šetření obsahuje otázky uzavřené, polootevřené a i možnost otevřené odpovědi. Návratnost rozdaných dotazníků byla 100 %.

Hlavním cílem bylo zjistit zkušenosti občanů s majetkovou kriminalitou a jejich osobní názory na příčiny a prevenci této kriminality. V grafu jsou znázorněny vybrané otázky z dotazníku, při čemž jsou některé spojené. Poslední otázka dotazníkového šetření, v které respondenti mohli vyjádřit volnou odpověď vyjádřenou vlastními slovy, jsou neopakující se odpovědi znázorněny v bodech.

Graf č. 1: Vaše pohlaví?¹¹⁰

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

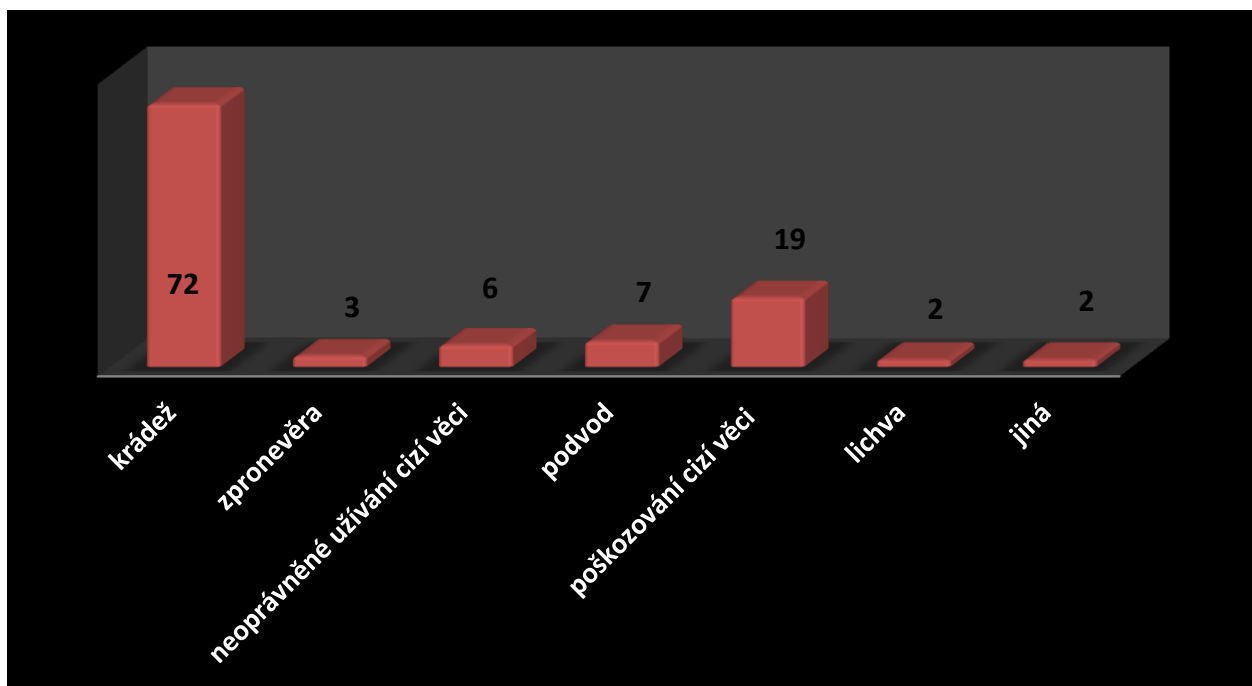

Z grafu číslo 1 je patrné, že v dotazníkové šetření odpovědělo 33 mužů a 47 žen ve věku:

¹¹⁰ vlastní výpočty.

- 15-18 – 3 respondenti
- 19-25 – 48 respondentů
- 26-35 – 15 respondentů
- 36-45 – 9 respondentů
- 45 let a více – 5 respondentů

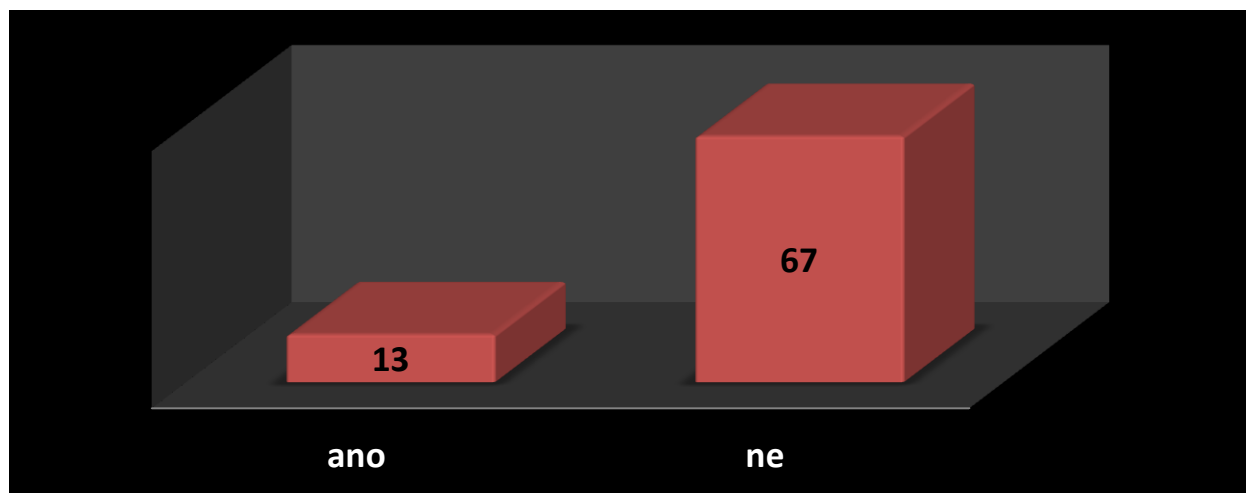
Graf č. 2: Jaká majetková trestná činnost je podle Vás nejčastěji páchaná na území města Plzně?¹¹¹ Povinná otázka, respondent mohl zvolit více z nabízených odpovědí.

Z grafu č. 2 vyplývá, že dotazovaní respondenti nejčastěji na otázku jaká je nejčastější páchaná majetková trestná činnost na území města Plzně odpovídali skoro jednohlasně, že krádež. Dále pak poškození cizí věci, a jinou majetkovou kriminalitou odpověděli zatajení věci.

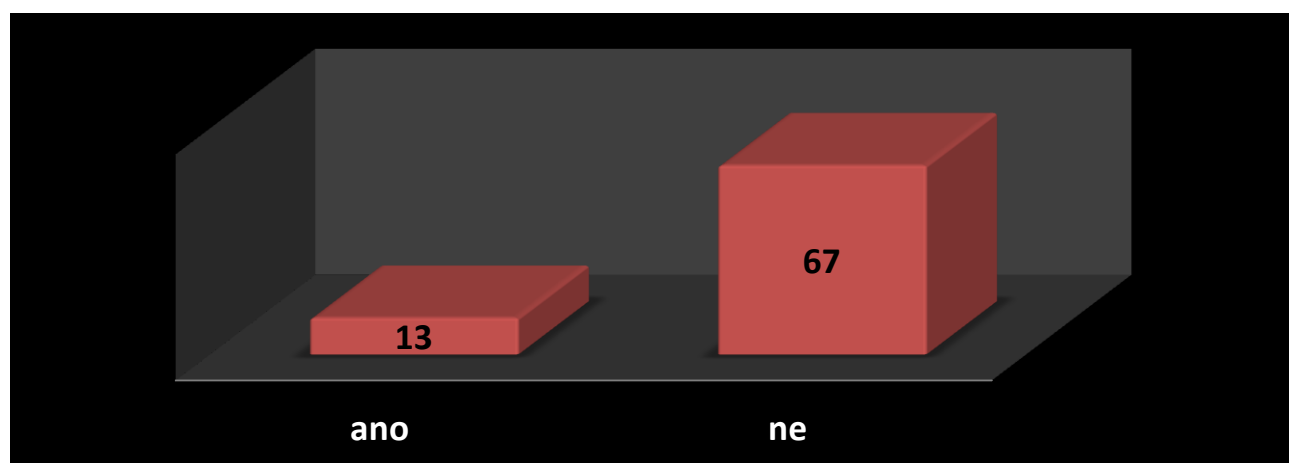
¹¹¹ vlastní výpočty.

Graf č. 3: Byl/a jste někdy obětí majetkové trestné činnosti?¹¹² (pokud ano, uveďte prosím jaké) *Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.*

Na otázku, zda dotazovaní respondenti byli již obětí majetkové trestné činnosti, odpovědělo 39 osob, že ano, a 41 osob, že se nikdy nestali obětí této kriminality. Ti, co odpověděli, že se již stali obětí, se jich 17 stalo obětí krádeže, a to krádeže peněženky, notebooku, automobilu, mobilního telefonu apod., 2 respondenti byli obětí podvodu, a 1 zpronevěry.

Graf č. 4: Spáchal/a jste někdy majetkovou trestnou činnost?¹¹³ (pokud, uveďte prosím jakou) *Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.*

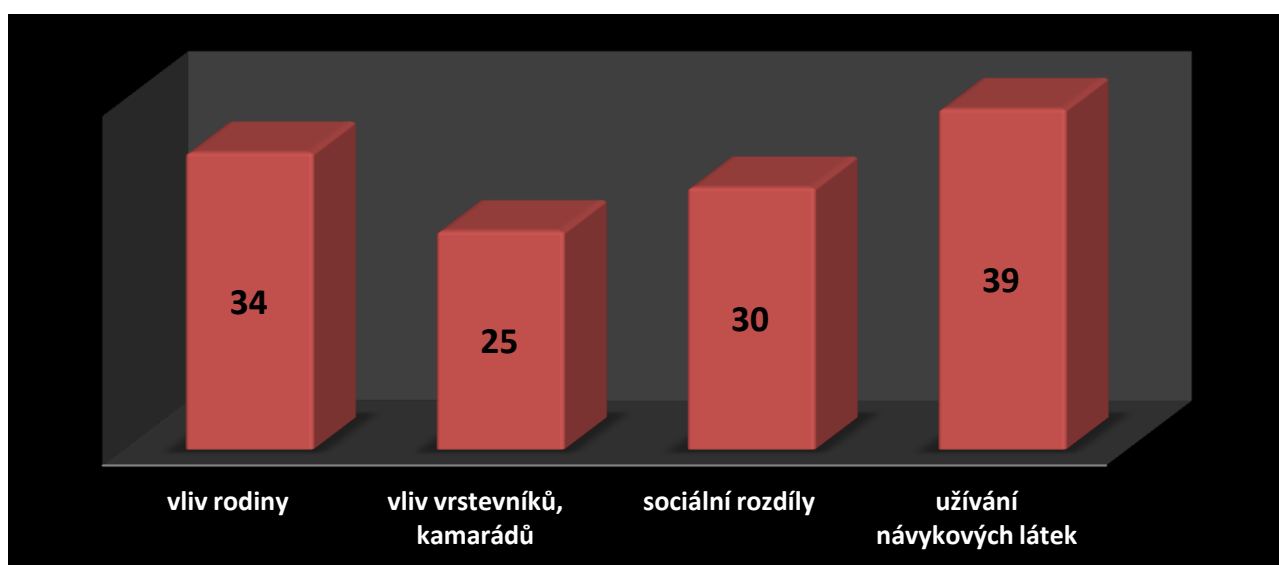

¹¹² vlastní výpočty.

¹¹³ vlastní výpočty.

Na dotazovanou otázku, zda někdy respondent spáchal majetkovou trestnou činnost, odpovědělo 67 osob, že ne, a 13 osob, že ano, a to konkrétně krádeže, poškozování cizí věci, vandalismus, a neoprávněné užívání cizí věci. Z toho 8 osob uvedlo, že páchalo protiprávní jednání z důvodu vlivu vrstevníků, 5 kvůli nedostatku finančních zdrojů, 4 z důvodu vlivu alkoholu a drog, a 2 kvůli přivalu adrenalinu a také zde jeden respondent uvedl odpověď, že páchal protiprávní jednání proti majetku z důvodu pomsty. Zjistit důvody páchaní bylo jedním z cílů práce. Z uvedeného tudíž můžeme vyhodnotit, že se nejčastěji pachatelé dopouštějí protiprávního jednání z důvodu vlivu vrstevníků, nedostatků financí a rovněž páchají trestnou činnost pod vlivem návykové látky.

Graf č. 5: Co má podle Vašeho mínění největší vliv na páchaní majetkové trestné činnosti?¹¹⁴ *Povinná otázka, respondent mohl zvolit více z nabízených odpovědí.*

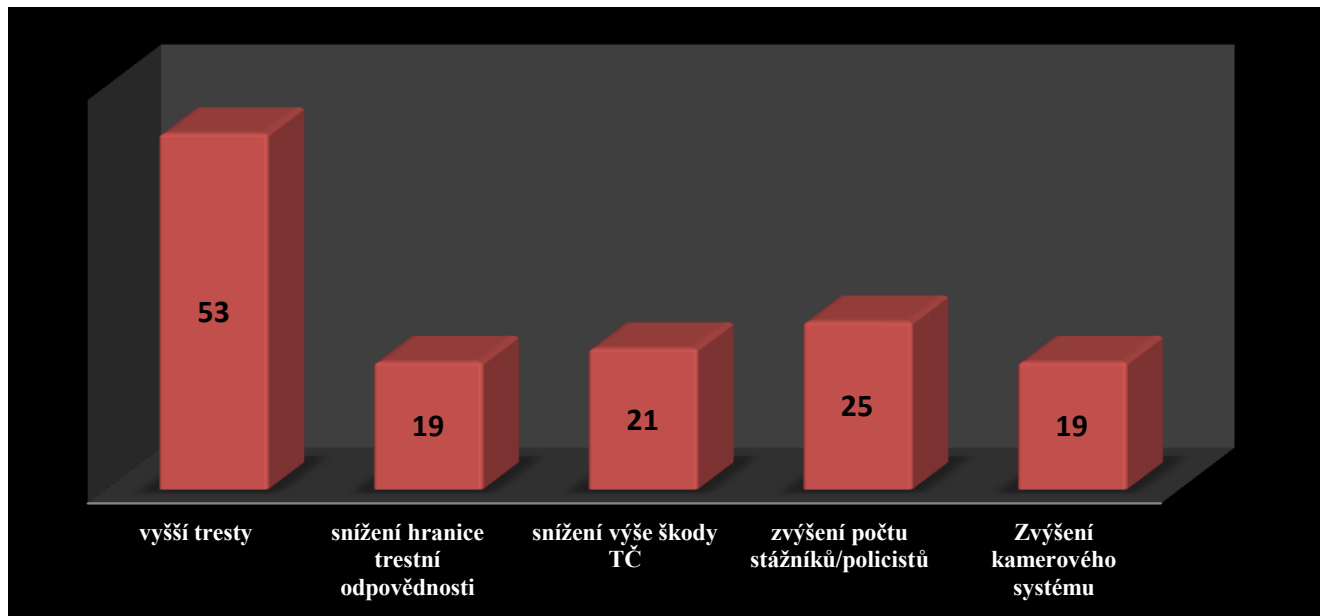

Tento graf zobrazuje názory respondentů na největší vliv páchaní této kriminality. Nejvíce respondenti uvedli, že největší vliv má užívání návykových látek, a to 39 respondentů. Dále odpověď, že vliv rodiny odpovědělo 34 respondentů. 30 respondentů si myslí, že největší vliv na páchaní této kriminality mají sociální rozdíly mezi lidmi, a 25 respondentů odpovědělo, že největším vlivem je vliv vrstevníků či kamarádů.

¹¹⁴ vlastní výpočty.

Graf č. 6: Jaká by byla podle Vás nejúčinnější prevence majetkové kriminality?¹¹⁵

Povinná otázka, respondent mohl zvolit více z nabízených odpovědí.

Tento graf znázorňuje názory respondentů na nejúčinnější prevenci majetkové kriminality, kdy 53 respondentů si myslí, že nejúčinnější by bylo zvýšení trestů, 25 by navrhovalo zvýšení počtu policistů či strážníků, 21 snížení škody trestného činu (výše trestného činu je 5 000 Kč), a 19 respondentů by navrhovalo zvýšení kamerového systému a snížení hranice trestní odpovědnosti.

Poslední otázkou byla volná otázka, a to: **Kde je podle Vašeho mínění největší nápad (výskyt) majetkové kriminality v Plzni a proč?**

Respondenti mohli napsat svůj vlastní názor vlastními slovy. Zde jsou uvedeny neopakující se odpovědi:

- „Majetková trestná činnost se v Plzni objevuje na místech, kde se nachází nepřizpůsobiví občané, drogově závislí, nebo jiní lidé pod vlivem jiných návykových látek, např. Petrohrad, ulice Bendova, střed města, aj.

¹¹⁵ vlastní výpočty.

- *Upřímně řečeno u nás v celé ČR to stojí, za víte co...Vyšší tresty, trest smrti, více policistů, aby byli viděni jak na silnicích, tak v ulicích!*
- *Na sídlištích, protože tam nejsou tak časté hlídky policistů a např. krádeži si tam lidé méně často povšimnou a lidé jsou lhostejní a většinou nikdo nezasáhne proti páchané trestné činnosti. Dalším místem jsou např. obchodní centra.*
- *Jižní předměstí a centrum. Atraktivní lokality k trestné činnosti. Spousty hospod na malém místě, tok turistů.*
- *Myslím, že v každé části města, jen se o něčem mluví méně, o něčem více.*
- *Vinice, Petrohrad*
- *Lochotín, Slovany*
- *Bory*
- *Centrum města*
- *Okrajové části města – méně frekventované*
- *MHD, rizikové oblasti*
- *Hlavní nádraží českých drah*
- *Autobusové nádraží*
- *Obchodní domy*
- *Nákupní centra, bary a hospody*
- *Supermarkety*
- *Parkoviště u obchodních domů, tak i obecně*
- *Diskotéky, parky*
- *Okolí heren a barů*¹¹⁶

¹¹⁶ Odpovědi v dotazníkovém šetření.

10 NÁVRH PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ

Jedno z neúčinnějších preventivních opatření na území města plzně je kamerový systém města. V současnosti je zde nainstalováno přibližně 90 kamer, které střeží město, občany a jejich majetek, ale také veřejný pořádek. Návrhem je další rozšíření počtu těchto kamer, jak už z důvodu prevence, tak z důvodu zvýšení pocitu bezpečí občanů. Otázkou zůstává, zda město disponuje finančními prostředky, které by na kamerový systém vynaložilo. Tento návrh není nejlevnějším řešením, ale je jisté zapotřebí do budoucna.

Dalším návrhem je pokračování v preventivních opatření prostřednictvím letáků apod., kdy vzrůstá informovanost občanů, a dle statistik je zřejmé, že tím vzrůstá i jejich opatrnost a snižují tím příležitosti páchaní majetkové trestné činnosti, či přestupkového jednání. Tenhle způsob upozorňování na problematiku je úspěšný, proto je nutnost v něm pokračovat. Také je nutné pokračovat v součinnosti s občany v rámci projektu Bezpečné město. V tomto případě se občané města cítí zúčastněně na prevenci či řešení majetkové kriminality vlastním upozorňováním bezpečnostních složek. Pozitivní je, že se spoluprací mezi občany, městem, Policií ČR a městskou policií dostávají do podvědomí občanů tyto složky nejen jako represivní, ale v kladném slova smyslu, tudíž se zvyšuje i důvěra v tyto složky. Ruku v ruce jde s prevencí majetkové kriminality na území města Plzně schválení obecně závazné vyhlášky v loňském roce, kdy vyhláška má za cíl snížení počtu hazardních heren ve městě. Omezení heren povede jisté k poklesu majetkové kriminality, což je hlavním cílem do budoucna.

ZÁVĚR

Hlavní cíle práce, které byly vytyčeny na začátku bakalářské práce, se podařilo splnit. Hlavním cílem bylo porovnání majetkové kriminality na území města Plzně v posledních pěti letech, a to od roku 2009 do roku 2013. Analýzou majetkové kriminality v posledních pěti let v Plzni jsme zjistili, že majetková kriminalita má vzrůstající tendenci, výjimkou byl rok 2012. Porovnávána komparativní metodou byla i vybrána území, kdy výsledkem je, že největší nápad majetkové kriminality je ve středu města, kde se soustředí největší počet lidí i cizinců, kteří navštívili město, a právě v centru města se nachází nejvíce historických památek města. Dále je zde velký počet heren, barů a restaurací a i obchodních center, což je pro pachatele této činnosti přínosné, jelikož mají více příležitostí k páchání protiprávního jednání. Do středu města je i soustředěno nejvíce policistů a strážníků, kteří zde mají jak místní tak osobní znalost, tudíž znají nejrizikovější místa, pachateli oblíbené zastavárny, tak i samotné pachatele. Komparativní metodou nám dále vyšlo, že nejmenší nápad majetkové kriminality je v obvodě Skvrňany, což sama mohu potvrdit, jelikož zde bydlím.

Dalším cílem bylo v rámci dotazníkového šetření zjistit zkušenosti a názory respondentů s majetkovou kriminalitou. Dotazníkové šetření obsahovalo otevřené, uzavřené a polootevřené otázky. Tito respondenti v poslední otázce dotazníkového řešení mohli napsat volnou odpověď vlastními slovy, kdy byli dotazováni na místa, kde se podle jejich mínění nejčastěji páchá majetková trestná činnost, a jaké by podle nich bylo účinné preventivní opatření. Většina těchto respondentů odpověděla, že největší nápad majetkové kriminality se soustředí ve středu města – uvedli jednotlivé ulice, nádraží, obchodní centra, tak i herny a bary, a dále uváděli jednotlivá území.

Cílem také bylo navržení preventivního opatření, které by vedlo ke snížení majetkové kriminality v Plzni, kdy bylo navrženo zejména rozšíření kamerového systému ve městě, a také pokračování v preventivních opatření a stálém upozorňování a obeznámení občanů s touto kriminalitou. Otázkou také zůstává zvýšení počtu strážníků a policistů ve městě, kteří působí jak preventivně, tak represivně.

Boj proti majetkové kriminalitě je velmi složitý, jelikož velké procento skutků zůstává skrytými, tedy latentními. Může to být z důvodu, že lidé nedůvěřují v represivní složku, nebo je pro ně zbytečné ohlašovat drobnou krádež, a dále mnoho majetkových trestných činů není vůbec

oznámeno, a v některých případech nejsou ani včas zachyceny. Otázkou také zůstávají tresty, které jsou velmi často lidmi diskutované. Každý občan má svůj vlastní subjektivní názor, zda jsou tresty odpovídající či nikoliv. V některých zemích se stále uplatňuje princip oko za oko, zub za zub, nebo islámské právo Šaría, což je dle mého názoru extrémně odstrašující pro společnost. Troufnu si říci, že kdyby se tento princip nebo právo Šaría uplatňoval u nás, velké procento lidí by již bylo bezruké.

Každý z nás se již stal, nebo se může stát obětí této kriminality, ať už v podobě prosté krádeže, odcizení motorového vozidla, tak vloupání do bytů. Tento sociálně patologický jev se dotýká nás všech každý den. Z toho plyne, že by lidé měli být více ostražití a neměli by být lhostejní k této problematice ani sami k sobě, protože boj proti majetkové kriminalitě je nekonečný a nikdy ho společnost úplně nevymítí. Tudiž je nutné, aby se pokračovalo ve zmíněných i jiných preventivních opatření, které by mohly docílit k výraznému snížení majetkové kriminality jak na jiných územích, tak na území města Plzně.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

1. CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 532 s. ISBN 80-868-9836-9.
2. CHMELÍK, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Rukověť kriminalistiky: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 532 s. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-868-9836-9.
3. KLÍMA, Josef. *Nejstarší zákony lidstva: Chammurapi a jeho předchůdci*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1979, 382 s. ISBN 509-21-856.
4. MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminální recidiva a recidivisté: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011, 302 s. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-807-3381-196.
5. MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2003, 532 s. ISBN 80-717-8771-X.
6. MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminalita etnických menšin a cizinců: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010, 302 s. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7251-335-2.
7. MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. MUSIL. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, 606 s. ISBN 80-717-9878-9.
8. NEŠPOR, Karel a Václav DVOŘÁK. *Prevence trestné činnosti související s návykovými látkami*. Vyd. 1. Praha: Armex, 1998, 98 s. ISBN 80-902-2839-9.
9. NĚMEC, Miroslav. *Ohledání a práce na místě činu*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010, 130 s. ISBN 978-80-7251-337-6.
10. PORADA, V. A KOLEKTIV. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 231 s. ISBN 978-80-7380-042-0.
11. PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Vyd. 1. Plzeň: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012, 506 s. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-807-3803-964.

12. PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-807-3800-420.
13. PORADA, Viktor a Jiří STRAUS. *Kriminalistické stopy: teorie, metodologie, praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-807-3803-964.
14. PROTIVINSKÝ, Miroslav. *Základy kriminalistiky*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 2005. ISBN 80-867-9511-X.
15. STRAUS, Jiří a Miroslav NĚMEC. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 503 s. ISBN 978-807-3802-141.
16. STRAUS, Jiří. *Kriminalistická odorologie*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 184 s. ISBN 978-807-3802-387.
17. RAK, Roman. *Krádeže vozidel: odhalování, vyšetřování a prevence*. 2. rozš. vyd. Brno: CERM, 2001, 252 s. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-720-4218-1
18. RYBÁŘ, Miroslav a Martin KLOUBEK. *Kriminalistika: metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů : (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Vyd. 1. Plzeň: NAVA, 2008, 184 s. ISBN 978-807-2112-753.
19. STRAUS, J. A KOLEKTIV. *Kriminalistická taktika*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 291 s. ISBN 978-80-7380-095-6.
20. STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 315 s. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-807-3801-243.

Elektronické zdroje:

1. Portál Městské policie Plzeň online. *Evidence jízdních kol* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/prevence/preventivni-akce-2010/evidence-jizdnich-kol.aspx>>.
2. iDnes online. *Plzeňský kraj* [online]. 2013 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <http://plzen.idnes.cz/herny-a-hazard-v-plzni-0ur-/plzen-zpravy.aspx?c=A130905_203824_plzen-zpravy_pp>.

3. Bezpečné město online. *Aktuality: Víkend plzeňských policistů* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpecnemesto.eu/vikend-plzenskych-policistu-14.aspx>>.
4. Bezpečné město online. *Aktuality: Víkend plzeňských policistů* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpecnemesto.eu/vikend-plzenskych-policistu-1.aspx>>.
5. Bezpečné město online. *O projektu Bezpečné město* [online]. 2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.bezpecnemesto.eu/o-projektu/popis-projektu/>>.
6. Bezpečné město online. *Poradna městského obvodu Plzeň 4* [online]. 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.bezpecnemesto.eu/poradna/aid_4/poradna-mestskeho-obvodu-plzen-4.aspx>.
7. Portál Městské policie Plzeň online. *Městský dohlížecí kamerový systém* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/aktuality/mestsky-dohlizeci-kamerovy-system.aspx>>.
8. Portál Městské policie Plzeň online. *Aktuality* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/aktuality/zlodej-skoncil-v-rukach-pcr.aspx>>.

Legislativní dokumenty:

1. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 14-139. ISBN 978-80-7208-991-8.
2. ČESKO. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. In *Občanský zákoník*. 2013, částka 97, s. 7-88. ISBN 978-80-7208-981-9.
3. ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích. In *Přestupky a další správní delikty*. 2012, částka 165, s. 18-37. ISBN 978-80-7208-948-2.
4. ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In *Nový občanský zákoník*. 2014, částka 139, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8.
5. ČESKO. Zákon č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 217, s. 343-364. ISBN 978-80-7208-991-8.
6. ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. In *Trestní předpisy*. 2011, částka 139, 149-323 s. ISBN 978-80-7208-991-8.

Ostatní zdroje:

Statistiky Městského ředitelství policie Plzeň Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje pro rok 2009, 2010, 2011, 2012, 2013

SEZNAM GRAFŮ

Statistiky

Graf č. 1: Majetková trestná činnost za posledních 5 let nadzemí města Plzně.....	47
Graf č. 2: Celková kriminalita – rok 2009.....	48
Graf č. 3: Jednotlivé obvody – rok 2009.....	49
Graf č. 4: Trestný čin krádež – rok 2009.....	49
Graf č. 5: Celková kriminalita – rok 2010.....	50
Graf č. 6: Jednotlivé obvody – rok 2010.....	51
Graf č. 7: Trestný čin krádež – rok 2010.....	51
Graf č. 8: Celková kriminalita – rok 2011.....	52
Graf č. 9: Jednotlivé obvody – rok 2011.....	53
Graf č. 10: Trestný čin krádež – rok 2011.....	53
Graf č. 11: Celková kriminalita – rok 2012.....	54
Graf č. 12: Jednotlivé obvody – rok 2012.....	55
Graf č. 13: Trestný čin krádež – rok 2012.....	55
Graf č. 14: Celková kriminalita – rok 2013.....	56
Graf č. 15: Jednotlivé obvody – rok 2013.....	57
Graf č. 16: Trestný čin krádež – rok 2013.....	58

Dotazníkové šetření

Graf č. 1: Pohlaví	59
Graf č. 2: Jaká majetková trestná činnost je podle Vás nejčastěji páchaná na území města Plzně?.....	60
Graf č. 3: Byl/a jste někdy obětí majetkové trestné činnosti? Spáchal/a jste někdy majetkovou trestnou činnost?	61
Graf č. 4: Spáchal/a jste někdy majetkovou trestnou činnost? Z jakého důvodu? Byl/a jste za Vámi uvedenou spáchanou trestnou činnost potrestán?.....	61
Graf č. 5: Co má podle Vašeho mínění největší vliv na páchání majetkové trestné činnosti?.....	62
Graf č. 6: Jaká by byla podle Vás nejúčinnější prevence majetkové kriminality?.....	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Preventivní opatření – informační leták

Příloha 3: Preventivní opatření - informační leták

Příloha 4: Preventivní opatření – samolepka

PŘÍLOHA 1

Vážení,

jmenuji se Vladimíra Pechmanová a jsem studentkou 3. ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií, o.p.s. oboru Bezpečnostně právní činnost.

Ráda bych Vás požádala o vyplnění **anonymního** dotazníku, z něhož odpovědi využiji pouze ke zpracování statistik do mé bakalářské práce s názvem Majetková kriminalita na území města Plzně. Prosím o vyplnění **pravdivých** informací.

1. Pohlaví:

- muž
- žena

2. Věk

- 18 – 25 let
- 26 – 35 let
- 36 – 45 let
- 46 let a více

3. Jaká majetková trestná činnost je podle Vás nejčastější trestná činnost v Plzni?

- Krádež
- Zpronevěra
- Neoprávněné užívání cizí věci
- Podvod
- Poškození cizí věci (např. sprejerství)
- Lichva
- Jiná:.....

4. Byl/a jste někdy obětí majetkové trestné činnosti? (pokud ano, uveďte jaké?)

- Ano,.....
- Ne

5. Páchal někdo ve Vašem okolí majetkovou trestnou činnost? (Pokud ano, uveďte jakou?)

- Ano,.....
- Ne

6. Byl za tuto trestnou činnost potrestán?

- Ano, jak:.....
- Ne

7. Spáchal/a jste sám/sama majetkovou trestnou činnost? (Pokud ano, uveďte jakou)

- Ano,.....
- Ne

8. Z jakého důvodu? (odpovídejte, pokud jste na předchozí otázku odpověděli ano)

- Vliv kamarádů, vrstevníků
- Nedostatek finančních prostředků
- Vliv alkoholu, drog
- Adrenalin
- Jiné:.....

9. Byl/a jste za tuto trestnou činnost potrestán?

- ano
- ne

10. Jaký je největší vliv podle Vašeho mínění na páčání majetkové trestné činnosti?

(Uveďte jednu možnost)

- vliv rodiny (výchova)
- vliv školy
- sociální rozdíly
- vliv kamarádů, vrstevníku
- užívání návykových látek
- jiné:.....

11. Jaká by byla podle Vás neúčinnější prevence na předcházení majetkové kriminality?

- Vyšší tresty
- Snížení hranice trestní odpovědnosti
- Snížení výše škody trestného činu (škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč)
- Větší počet policistů/strážníků
- Zvýšení kamerového systému
- Jiné,.....

12. Kde je podle Vašeho mínění největší nápad (výskyt) majetkové kriminality v Plzni?

.....

Děkuji za Vás čas.

Mějte své věci neustále pod kontrolou!

Peníze, doklady, platební karty

- Muži, vše důležité noste v náprsních, potří uzavíratelných kapsách, nikoli v zadních kapsách u kalhot.
- Ženy, nenechávejte peněženku a jiné cennosti navrchu tašek či kabelek.
- Noste své osobní doklady v peněženčce.
- Nemějte při sobě větší finanční hotovost, využívejte možnosti bezhotovostního platebního styku.
- Čytrnísmírné identifikační číslo platební karty (PIN) mějte zásadně oddělená od samotné karty.
- V případě krádeže platební karty okamžitě volejte pobočku banky, krádež oznamte a kartu zablokujte.

Zavazadla

- Svá zavazadla nikdy nespouštějte z dohledu.
- Tašky či batohy kde máte peníze nebo jiné cennosti nenechte na zádech, kam nevidíte.
- Ženy, noste kabelku pokud možno u těla a využívejte různá zepínání a zámky.
- Uložte-li zavazadlo v obchodě dc nákupního koše, mějte je stále na očích.
- Nenechávejte v restauracích svá zavazadla a obléčení bez kontroly, ani jste-li jen k baru či na toaletu.

- Pozor dávejte také na osoby, které vám na ulici nabízejí sexuální služby. Může to být jen záminka, jak se dostat do vaší těsné blízkosti.
- Někteří kapesní masvuji svou ychlou ruku bundou, kterou přes ni mají přehozenou.

Stanete-li se svědky kapesní krádeže, neváhejte s pomocí spolupolicánům, napřířiat při podávání svědeckví policii.

Neusnadňujte kapesářům práci!

Kapsáři vyhledávají místa, kde se pohybuje větší množství lidí, např. nákupní centra, hromadné dobovenní prostředí, sportovní a kulturní akce, hrady, zámky nebo muzea. Využívají nepozornosti lidí a nebalého zacházení s majetkem a osobními doklady.

často až mnohem později a na zcela jiném místě, než ke krádeži došlo. O pachatele a jeho popisu nemá obvykle ani potuchy. Jak se tedy chovat, abyste se nestali obětí kapesních zloděů?

Samotná krádež bývá biesková, předem pečlivě nacvičená akce. Kapsáři krádnou tak dokonalé a nepozorované, že se okradení o chybějících dokladech či peněženčce dozví

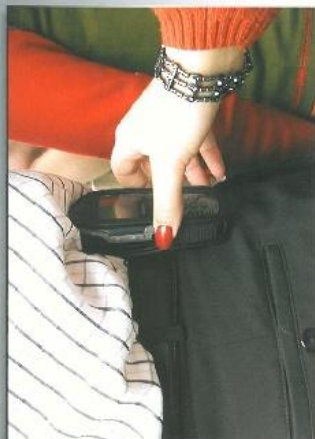

Policie České republiky v Plzni a Plzeňské městské dopravní podniky, a.s.
SPOLEČNĚ

Plzeňské městské dopravní podniky, a.s.

PROTI KAPESNÍM KRÁDEŽÍM

Příležitost dělá zloděje, chraňte svůj majetek!!!

PŘÍLOHA 4

